

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY PLZEŇSKÉHO KRAJE ZA ROK 2012

**Krajský úřad Plzeňského kraje
Odbor sociálních věcí**

Zpracovala:

Ing. Pavlína Kučerová
krajský protidrogový koordinátor
koordinátor prevence kriminality

Schválil:

Mgr. Filip Zapletal
vedoucí odboru sociálních věcí
Krajského úřadu Plzeňského kraje

Dne:

31. 5. 2013

Kraj: Plzeňský

Výroční zpráva za rok: 2012

Zpracoval /jméno a funkce/: Ing. Pavlína Kučerová, krajský protidrogový koordinátor a koordinátor prevence kriminality

Dne: 31. 5. 2013

Projednáno a/nebo schváleno (kým): Mgr. Filip Zapletal, vedoucí odboru sociálních věcí

Obsah

1	OBCENÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE (DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ UKAZATELE)	3
1.1	OBYVATELSTVO	3
1.2	ÚZEMNÍ ROZLOŽENÍ REGISTROVANÉ NEZAMĚSTNANOSTI V KRAJI.....	3
1.3	NEZAMĚSTNANOST.....	4
1.4	VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA.....	6
1.5	CIZINCI NA TRHU PRÁCE	6
1.6	KRIMINALITA	6
2	SITUACE NA DROGOVÉ SCÉNĚ.....	8
2.1	INFORMACE OD POSKYTOVATELŮ PROTIDROGOVÝCH SLUŽEB	8
2.2	KOORDINACE SPOLEČNÉHO POSTUPU PROTI DROGOVÉ KRIMINALITĚ V POHRANIČÍ	11
2.3	PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA (PMS) V PŮSOBNOSTI PLZEŇSKÉHO KRAJE	12
2.4	EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA PLZEŇSKÉHO KRAJE ZA ROK 2012.....	13
2.5	DROGOVÁ KRIMINALITA V PLZEŇSKÉM KRAJI V ROCE 2012	13
2.6	INFORMACE O TRESTNÉ ČINNOSTI V SOUVISLOSTI S UŽÍVÁNÍM DROG.....	14
3	KOORDINACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY	15
3.1	INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	15
3.1.1	<i>Krajské</i>	15
3.1.2	<i>Místní</i>	15
3.1.3	<i>Informace z obcí Plzeňského kraje</i>	16
3.2	HLAVNÍ ZAMĚŘENÍ STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ PROTIDROGOVÉ POLITIKY KRAJE.....	16
3.3	NEJVÝZNAMNĚJŠÍ AKTIVITY V OBLASTI PROTIDROGOVÉ POLITIKY V UPLYNULÉM ROCE	17
3.4	FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROTIDROGOVÉ POLITIKY	17
4	SLUŽBY POSKYTOVANÉ UŽIVATELŮM DROG A OSOBÁM OHROŽENÝM DROGOU	18
4.1	ULICE – AGENTURA SOCIÁLNÍ PRÁCE, O.S.	18
4.1.1	<i>Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012</i>	18
4.2	STŘEDISKO KŘESŤANSKÉ POMOCI PLZEŇ	18
4.2.1	<i>Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012</i>	18
4.3	POINT 14.....	18
4.3.1	<i>Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012</i>	18
4.4	CENTRUM PROTIDROGOVÉ PREVENČE A TERAPIE, O.P.S.....	20
4.4.1	<i>Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012</i>	20
4.5	KOTEC, O.S.....	23
4.5.1	<i>Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012</i>	23
5	DALŠÍ ÚDAJE - RŮZNÉ	26
6	PŘÍLOHA Č. 1 - STATISTICKÉ ÚDAJE	28

1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE (DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ UKAZATELE)

Plzeňský kraj se rozprostírá na jihozápadě České republiky. Sousedí na severozápadě s Karlovarským, na severu s Ústeckým, na severovýchodě se Středočeským a na východě s Jihočeským krajem. Nejdelší hranici má na jihozápadě se SRN (Bavorskem). Svou rozlohou 7 561 km² je Plzeňský kraj třetím největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel se řadí na deváté místo. Na celkovém počtu obyvatel České republiky se podílí 5,4%. Po Jihočeském kraji je druhým nejméně zalidněným krajem v České republice. Sídlní struktura kraje je nevyvážená – na metropolitní Plzeň navazuje drobná venkovská struktura. Schází města střední velikosti. Typickým rysem území je vysoký počet malých sídel. Katastrální území obcí do 2 000 tisíc obyvatel tvoří více než 4/5 rozlohy kraje a žije v nich přes 30% obyvatelstva. Sedm okresů Plzeňského kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň–město, Plzeň–jih, Plzeň–sever, Rokycany, Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem a skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí a hustotou osídlení. V Plzeňském kraji se nachází 15 obcí s rozšířenou působností – Plzeň, Klatovy, Domažlice, Tachov, Rokycany, Horažďovice, Sušice, Kralovice, Nýřany, Horšovský Týn, Stod, Přeštice, Stříbro, Blovice a Nepomuk. Rozmanitost přírodních podmínek je dána především reliéfem kraje. Z hlediska geografického systému lze Plzeňský kraj rozdělit do několika oblastí: Plzeňská pahorkatina, Brdská vrchovina (část), Český les a Šumava. Klimatické, geologické a hydrologické podmínky jsou v jednotlivých územních celcích značně odlišné.

1.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel v Plzeňském kraji a jeho okresech v 1.-4. čtvrtletí 2012

(zdroj dat: MPSV)

	Stav na počátku období 1. ledna 2012			Střední stav obyvatelstva			Stav na konci období 31. prosince 2012		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	571 709	282 798	288 911	572 016	282 908	289 108	572 687	283 250	289 437
v tom okresy:									
Domažlice	60 727	30 218	30 509	60 761	30 243	30 518	60 858	30 310	30 548
Klatovy	87 622	43 261	44 361	87 442	43 175	44 267	87 340	43 132	44 208
Plzeň–město	184 871	89 926	94 945	185 007	89 983	95 024	185 275	90 081	95 194
Plzeň–jih	62 033	31 401	30 632	62 117	31 443	30 674	62 163	31 480	30 683
Plzeň–sever	75 718	37 610	38 108	75 869	37 671	38 198	76 232	37 869	38 363
Rokycany	47 613	23 685	23 928	47 681	23 735	23 946	47 770	23 784	23 986
Tachov	53 125	26 697	26 428	53 139	26 658	26 481	53 049	26 594	26 455

1.2 Územní rozložení registrované nezaměstnanosti v kraji

Okres Domažlice: Okres Domažlice patří svou polohou mezi pohraniční okresy Plzeňského kraje. Západní a jihozápadní části sousedí asi v délce 75 km se SRN, na severu s okresem Tachov, na severovýchodě s okresem Plzeň–jih, na východě a na jihu s okresem Klatovy. Rozloha okresu Domažlice (1 123 km²) představuje 14,9% plochy Plzeňského kraje. Okres Domažlice je okresem průmyslově zemědělským. Průmyslové podniky jsou soustředěny hlavně v Domažlicích, ve Kdyni a v Klenčí pod Čerchovem. Zemědělská půda zaujímá cca 60 234 ha (54% rozlohy okresu).

Okres Klatovy: Klatovský okres patří mezi příhraniční okresy České republiky. Na severu a západě hraničí s okresy Plzeňského kraje (Plzeň-jih a Domažlice), na východě s okresy Jihočeského kraje (Strakonice a Prachatice) a na jihu tvoří hranici okresu v délce asi 70 km státní hranice se SRN. Rozloha okresu Klatovy činí 1 946 km², Klatovský okres je tak největším okresem Plzeňského kraje, z celkové rozlohy kraje zaujímá 25,7%. Okres Klatovy je průmyslově zemědělský. Průmysl okresu se soustřeďuje do tří středisek Klatovy, Sušice a Horažďovice. V zemědělství je obhospodařováno cca 90 013 ha zemědělské půdy, tj. 46,3% z celkové výměry okresu.

Okres Plzeň – jih: Okres Plzeň-jih leží v jihozápadní části Plzeňského kraje. Hraničí se všemi ostatními okresy kraje a částečně s krajem Jihočeským a Středočeským. Okres se rozkládá na ploše 990 km², tj. 13,1% rozlohy kraje. Na severu okresu se projevují těsné vazby s městem Plzeň, nejsevernější část patří přímo k plzeňské aglomeraci. S rostoucími vzdálenostmi vliv Plzně na přilehlá území klesá. Zásoby nerostných surovin, které představují potenciál pro rozvoj zpracovatelského průmyslu, se v okrese Plzeň-jih využívají zejména pro průmysl stavebních hmot zastoupený především firmou Lasselsberger a.s. V zemědělství Plzeňského kraje hraje okres Plzeň-jih významnou roli. Hospodaří se zde na 59 473 ha zemědělské půdy (60,1% rozlohy kraje).

Okres Plzeň – město: Okres Plzeň-město je nejmenším, ale zároveň nejlidnatějším okresem Plzeňského kraje. V roce 2012 zde žilo 185 163 obyvatel na celkové rozloze 261 km². Okres Plzeň-město leží zhruba uprostřed Plzeňského kraje a sousedí na západě a severu s okresem Plzeň-sever, na jihu a jihovýchodě s okresem Plzeň-jih a na východě s okresem Rokycany. Již od svého vzniku v roce 1295 je město Plzeň důležitým obchodním střediskem na významné křižovatce cest do Norimberku a Řezna. Jedním z nejvýznamnějších a nejrozvinutějších odvětví okresu Plzeň město je průmysl, a to jak strojírenský, tak i potravinářský. Strojírenský průmysl tvoří zejména Škoda Transportation a.s. K významným potravinářským podnikům v okrese patří Plzeňský Prazdroj a.s. (největší výrobce piva), Stock Plzeň a.s. (tradiční výrobce lihovin) a Bohemia Sekt a.s. ve Starém Plzenci (významný producent vín). Atraktivitu Plzně a jejího okolí pro zahraniční investory dokazuje podíl zahraničních investic v okrese Plzeň-město. Nejvýznamnějším investorem v okrese je japonský závod Panasonic AVC Networks Czech s.r.o. na výrobu televizorů. K dalším významným zahraničním firmám patří YAZAKI WIRING TECHNOLOGIES CZECH s.r.o. na výrobu komponentů pro automobily, Borgers CS s.r.o. s výrobou plastových výrobků a další. Zemědělství nemá v Plzni a přilehlém okolí výrazné postavení.

Okres Plzeň – sever: Okres Plzeň-sever leží v severovýchodní části Plzeňského kraje. V rámci kraje sousedí s okresy Plzeň-město a Plzeň-jih (na jihu), Rokycany (na východě) a Tachov (na západě). Severovýchodní část okresu hraničí se Středočeským krajem, okresem Rakovník. Na severu má krátkou hranici s Ústeckým krajem, okresem Louny. Severozápadní část okresu tvoří hranici s Karlovarským krajem, okresem Karlovy Vary a Cheb. Rozloha okresu Plzeň-sever činí 1 287 km². Rozloha okresu zaujímá 17,0% z celkové rozlohy kraje. Mezi významná průmyslová odvětví okresu patří výroba keramiky. Část zaniklých Západočeských keramických závodů převzal Lasselsberger, technickou a žáruvzdornou keramiku vyrábějí také firmy VUK nebo HOB Cer Tec. Při novém úseku dálnice D5 u Nýřan vznikly firmy zabývající se výrobou elektrotechnických a elektronických zařízení DIOSS nebo ZIEGLER Automobiltechnik. V Heřmanově Huti sídlí sklárny, které vyrábí užitkové a nápojové sklo. Na výrobu kyseliny citronové se specializuje podnik OMGD v Kaznějově. V zemědělství je obhospodařováno 65 386 ha zemědělské půdy, tj. 50,8% z celkové výměry okresu.

Okres Rokycany: Okres Rokycany leží ve východní části Plzeňského kraje a sousedí s okresy Plzeň-sever, Plzeň-jih a Plzeň-město. Svým počtem obyvatel je nejmenší nejen v kraji, ale po okrese Jeseník i v České republice. Rozkládá se na ploše 575 km² a k 31. 12. 2012 v něm trvale žilo 47 770 obyvatel. Charakter okresu je průmyslově zemědělský. K zemědělské výrobě bylo využíváno celkem 26 795 ha zemědělské půdy (46,6% rozlohy okresu). Rokycansko v minulosti patřilo k oblastem s rozvinutou železářskou výrobou. Jejimi středisky byly Rokycany, Strašice, Holoubkov, Zbiroh, Dobřív a Hrádek. V současné době se hutnictvím železných kovů zabývají Železářny Hrádek a Slévárna Strašice a hutnictvím neželezných kovů Kovohutě Rokycany. Autokomponenty jsou vyráběny v závodech Borgers, EuWeWexler a Bontaz, výrobky z gumy v závodě Hutchinson v Rokycanech. Při sjezdu z dálnice D5 je na okraji města Rokycan vybudován nový závod na výrobu nejširšího vlnitého papíru - Prowell.

Okres Tachov: Okres Tachov leží v západní části Plzeňského kraje a patří k příhraničním okresům České republiky. V rámci kraje sousedí na východě s okresem Plzeň-sever, na jihovýchodě s okresem Plzeň-jih a na jihu s okresem Domažlice. Severní část okresu sousedí s Karlovarským krajem, okresem Cheb. Západní část okresu tvoří hranici se SRN. Rozloha okresu Tachov činí 1 379 km², větší rozlohu v kraji má pouze okres Klatovy. Území okresu zaujímá 18,2% celkové rozlohy kraje. Průmyslová výroba je převážně soustředěna do čtyř největších měst. Na více než čtyřicetiletou tradici výroby plastů navázala firma Alfa Plastik Bruntál, která vlastní závod v Tachově. Firma se orientuje na výrobu plastových výlisků vstřikováním, plastových obalů a plastových dílů pro automobily. Výrobou hliněných nárazníků se zabývá firma Alutech Benteler Aluminium System CZ v průmyslové zóně Nová Hospoda v Boru u Tachova. K významným potravinářským provozům patří mlékárna EHERMANN ve Stříbře a pivovar Chodovar v Chodové Plané. V souvislosti s velkým zalesněním okresu se zde vyskytují různé dřevozpracující závody a pily. V okrese Tachov je obhospodařováno cca 66 244 ha zemědělské půdy, tj. 48,1% z celkové výměry okresu.

1.3 Nezaměstnanost

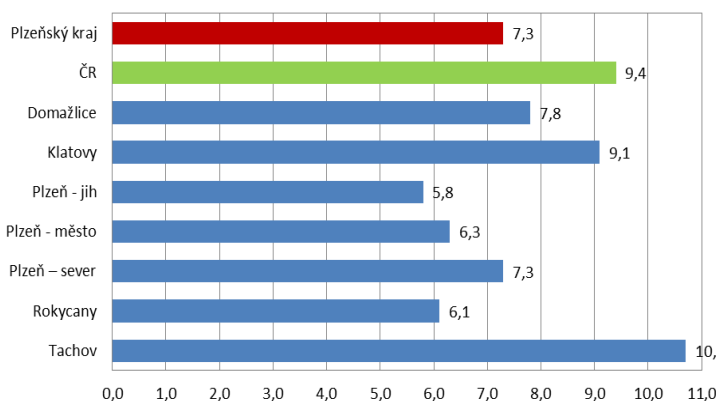
K 31. 12. 2012 bylo v Plzeňském kraji evidováno celkem 23 724 uchazečů o zaměstnání, což je o 1 895 více než v minulém měsíci a o 416 více než ve stejném období loňského roku. Z tohoto počtu bylo 23 210 uchazečů dosažitelných, tedy takových, kteří mohli okamžitě nastoupit do zaměstnání. V porovnání s minulým měsícem bylo dosažitelných uchazečů o 1 909 více a v porovnání se stejným obdobím loňského roku došlo k nárůstu o 541 osob. Během prosince 2012 bylo v Plzeňském kraji nově zaevidováno 3 030 uchazečů, což je o 473 více než v minulém měsíci, ale o 1 073 méně než v prosinci 2011. Vyřazeno bylo 1 135 uchazečů, tedy o 797 méně než minulý měsíc a o 929 méně než ve stejném období roku 2011. Do nového zaměstnání během sledovaného období nastoupilo 595 osob, což je o 189 méně než v minulém měsíci a o 469 méně než ve stejném období loňského roku. Bez umístění bylo vyřazeno 540 uchazečů. K 31. 12. 2012 bylo v Plzeňském kraji v evidencích kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR celkem 12 023 žen, tedy 50,7% všech nezaměstnaných. Zároveň bylo v evidenci 3 116 osob se zdravotním postižením, tedy 13,1% všech nezaměstnaných. Ke konci prosince bylo v evidencích registrováno 1 676 absolventů a mladistvých, což je o 75 více než minulý měsíc a o 345 více než v prosinci minulého roku. Na celkovém počtu nezaměstnaných se tak podílejí 7,1%. V minulém měsíci tento

podíl činil 7,3% a v prosinci loňského roku podíl absolventů a mladistvých činil 5,7%. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo v prosinci celkem 5 081 uchazečů o zaměstnání, tedy 21,4% všech nezaměstnaných.

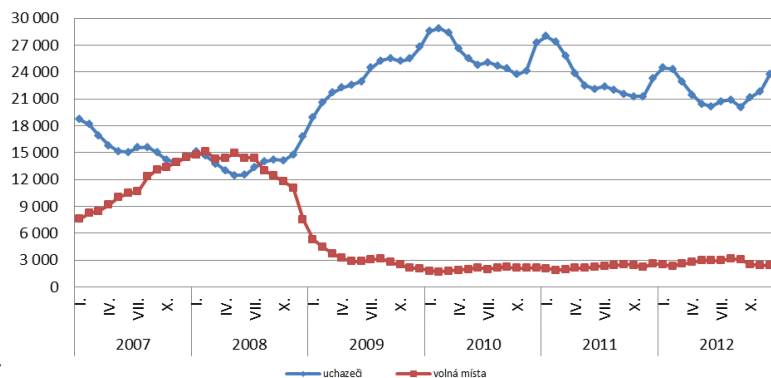
Míra nezaměstnanosti v porovnání s minulým měsícem vzrostla o 0,6% a činila tedy 7,3%. V porovnání s prosincem roku 2011 se míra nezaměstnanosti zvýšila o 0,3%. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazuje okres Plzeň-jih (5,8%), naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti registrujeme v okrese Tachov (10,7%). Míra nezaměstnanosti žen činila 8,7% a mužů 6,3%. Na základě dohody s Českým statistickým úřadem Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přechází na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Podíl nezaměstnaných osob činil v Plzeňském kraji v prosinci 5,9%. V porovnání s minulým měsícem došlo k nárůstu o 0,4% a v meziročním srovnání došlo k nárůstu o 0,2%.

Meziroční srovnání počtu nezaměstnaných, volných pracovních míst a míry nezaměstnanosti za roky 2011 a 2012 v Plzeňském kraji						
	2011			2012		
	Uchazeči o zaměstnání celkem	volná pracovní místa	MN (%)	Uchazeči o zaměstnání celkem	volná pracovní místa	MN (%)
leden	23308	2045	8,4	24457	2479	7,4
únor	27352	1895	8,2	24344	2324	7,4
březen	25821	1913	7,7	22885	2575	6,9
duben	23843	2095	7,1	21482	2756	6,5
květen	22494	2116	6,6	20424	2980	6,2
červen	22099	2242	6,6	20156	2954	6,1
červenec	22411	2357	6,7	20701	2956	6,4
srpen	22041	2398	6,6	20907	3200	6,4
září	21574	2518	6,5	20547	3031	6,3
říjen	21259	2442	6,3	21204	2523	6,5
listopad	21269	2199	6,3	21829	2395	6,7
prosinec	23308	2603	7,0	23724	2417	7,3

Míra nezaměstnanosti v okresech Plzeňského kraje a v ČR k 31. 12. 2012 (%)

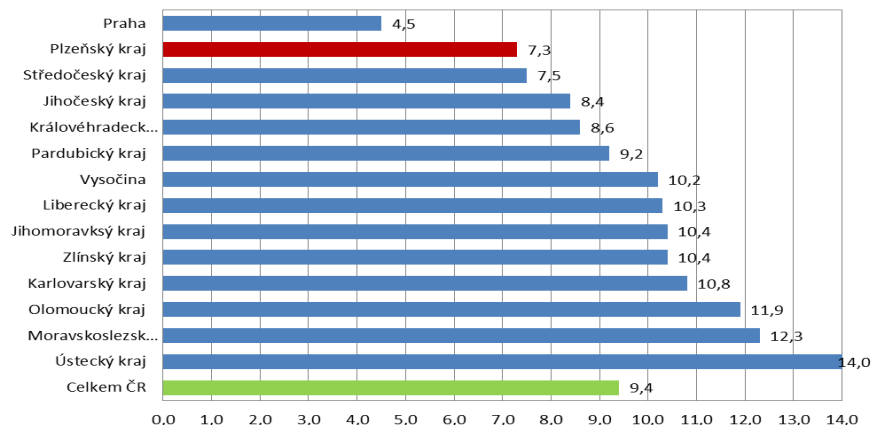

Vývoj počtu uchazečů a volných pracovních míst v Plzeňském kraji v letech 2007 - 2012

Počet osob s jediným či hlavním zaměstnáním dosáhl v Plzeňském kraji ve 3. čtvrtletí roku 2012 celkem 277 700 osob. V porovnání se stejným obdobím předchozího roku vzrostla celková zaměstnanost v kraji o 700 osob. Z tohoto počtu bylo 32% osob zaměstnáno v průmyslu, 10,5% v maloobchodě a velkoobchodě, 9,1% ve stavebnictví, 7,1% ve vzdělávání a 7,1% ve zdravotnictví a sociální péči (uvádíme pouze prvních pět nejčetnějších oblastí). Míra zaměstnanosti v Plzeňském kraji ke konci 3. čtvrtletí 2012 činila 56,7%, v meziročním srovnání tak došlo k nárůstu o 0,3%. Míra zaměstnanosti mužů činila 67,3% a míra zaměstnanosti žen pak byla 46,4%. Ke konci 3. čtvrtletí 2012 registrujeme v Plzeňském kraji celkem 148 471 ekonomických subjektů, což je meziroční nárůst o 1 644. Z toho bylo 109 413 fyzických osob (meziroční nárůst o 1 111), 14 274 obchodních společností (meziroční nárůst o 315), rovněž zde evidujeme 458 družstev, tedy o 14 méně než před rokem. Mezi nejčastější činnosti (podle klasifikace CZ – NACE) výše zmíněných ekonomických subjektů patří především velkoobchod a maloobchod (24,8%), průmysl (13,2%), stavebnictví (12,1%), profesní, vědecké a technické činnosti (9,5%), zemědělství (6%) a ubytování, stravování, pohostinství (5,9%). Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v Plzeňském kraji v 1. – 3. čtvrtletí roku 2012 činila 22 492 Kč (fyzické osob). V porovnání se stejným obdobím předešlého roku došlo k nárůstu průměrné měsíční mzdy o 629 Kč. Meziročně tak tato průměrná mzda vzrostla o 2,9%. Plzeňský kraj je podle výše této mzdy na pomyslném čtvrtém místě v rámci všech krajů ČR. Lépe jsou na tom pouze kraj Hlavní město Praha (30 288 Kč), Středočeský kraj (23 493 Kč) a Jihomoravský kraj (22 593 Kč). Nejnižší průměrná mzda byla zjištěna v Karlovarském kraji, a to 20 135 Kč. Vývoj reálné mzdy je ovlivněn růstem cenové úrovně vyjádřené indexem spotřebitelských cen.

Míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích ČR k 31. 12. 2012 (%)

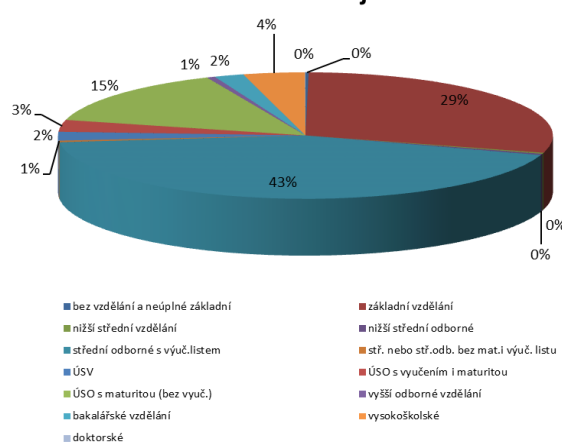

Vzhledem k tomu, že růst indexu spotřebitelských cen v 1.-3. čtvrtletí roku 2012 představoval ve srovnání s 1.-3. čtvrtletím roku 2011 v České republice 3,4%, lze přibližně odhadnout meziroční pokles reálných hrubých mezd v Plzeňském kraji na 0,5%. To podtrhuje atraktivitu Plzně a Plzeňského kraje jako vhodného místa pro lokalizaci investičních záměrů. Privátní investice využívají silné stránky města a regionu - potenciál vzdělané pracovní síly a možnosti jejího uplatnění ve strategických službách a současně výhodnou polohu umocněnou kvalitní dopravní infrastrukturou s přímo vazbou na dálnici D5.

1.4 Volná pracovní místa

K 31. 12. 2012 bylo na kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR v Plzeňském kraji evidováno celkem 2 417 volných pracovních míst, což je o 22 více než v minulém měsíci, ale o 186 méně než v prosinci předchozího roku. Na jedno volné pracovní místo připadá 9,8 uchazečů. Ke konci prosince kontaktní pracoviště rovněž evidovala 140 volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, na jedno volné místo tak připadalo 22,3 uchazečů se ZP. Volných míst pro absolventy a mladistvé bylo evidováno 157 a na jedno místo tak připadá 10,7 absolventů. Z hlediska vzdělání bylo v Plzeňském kraji evidováno nejvíce volných pracovních míst pro uchazeče se středním odborným vzděláním (s výučním listem 43,2% VPM), základním vzděláním (29,2% VPM) a ÚSO s maturitou (14,5%), naopak nejméně míst měly úřady práce pro uchazeče bez vzdělání, s nižším středním odborným, středním nebo středním odborným (bez maturity i výučního listu) vzděláním. Dále pro uchazeče s doktorským a vyšším odborným vzděláním. Poptávka po pracovní síle je v důsledku ekonomické krize stále velice nízká. Nejvíce zaměstnavatelé v našem regionu hledají elektrotechniky, kuchaře, montážní dělníky, obchodní zástupce, prodavače, programátory, řídicí pracovníky, řidiče, seřizovače a obsluhu strojů, specialisty v oblasti průmyslového inženýrství, strojírenské techniky, svářeče, zámečníky a zedníky. V současné situaci ekonomického útlumu zaznamenáváme výrazný převis nabídky pracovní síly nad její poptávkou. V důsledku toho zaměstnavatelé snáze nalézají nové pracovníky na volná místa. K 31. 12. 2012 jsme v Plzeňském kraji evidovali 23 724 nezaměstnaných osob, ale jen 2 417 volných pracovních míst, na jedno pracovní místo tak připadá 9,8 nezaměstnaných. Pro srovnání, v době ekonomického růstu jsme ke konci května 2008 evidovali 12 460 nezaměstnaných a 14 921 volných míst, na jedno místo tak připadalo 0,8 nezaměstnaných. I přes výše uvedené skutečnosti registrujeme několik profesí, kde se nedaří volná místa obsazovat dlouhodobě. Klasickým příkladem jsou např. zdravotní sestry, obchodní zástupci či zedníci. Hlavním důvodem těžké obsaditelnosti těchto míst jsou především vysoké nároky zaměstnavatelů, náročnost dané práce a zároveň nedostatečná odměna za takovou práci. Velký nedostatek volných míst zaznamenáváme rovněž pro osoby se zdravotním postižením, pro absolventy středních a vysokých škol, kteří nemají praxi. Minimum je také pracovních příležitostí na zkrácený úvazek. V posledních letech stále silněji pociťujeme nedostatek uchazečů v oblasti technických profesí. Malý zájem o studium technických oborů a nedostatek jak vyučených, tak středoškoláků technických profesí je intenzivně prezentován téměř při každém jednání se zaměstnavateli na různých seminářích a jednáních se zástupci firem i zástupci samosprávy. I v této souvislosti se setkáváme s požadavky na statistické údaje o absolventech škol, které nyní nejsou k dispozici, a které široká veřejnost hojně využívala.

Struktura volných míst podle požadavků na vzdělání v Plzeňském kraji k 31. 12. 2012

1.5 Cizinci na trhu práce

Počet cizinců, kteří potřebují pracovní povolení, za posledních deset let poklesl na historické minimum. Cizinci hledali jinou formu pracovních činností v ČR. Zaměřili se především na živnostenské podnikání. Mnoho z nich po pěti letech pobytu v ČR zažádalo o udělení trvalého pobytu v ČR. Tímto krokem získali snadnější přístup na trh práce. V loňském roce došlo k další úpravě podmínek pro vydávání povolení k zaměstnání. Tyto změny způsobily další pokles podaných žádostí o povolení k zaměstnání. Počet zaměstnaných cizinců v posledních několika letech ovlivňují ekonomické podmínky firem, které se potýkají s nepravidelnými zakázkami a omezeným odbytem svých produktů. Zaměstnavatelé využívají stále více služeb agentur práce, které dokážou pružněji reagovat na jejich požadavky. Důsledkem výše zmíněných opatření je značný nárůst agenturního zaměstnávání. Agentury se zaměřily na zaměstnávání občanů EU/EHP a Švýcarska a cizinců z třetích zemí, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání (především cizinců s trvalým pobytem v ČR). Agenturní zaměstnávání vede k značné fluktuaci zaměstnanců agentur a s tím je spojená i značná administrativní zátěž zaměstnavatelů a příslušných úřadů. Velkým problémem v některých okresech Plzeňského kraje je velká dojezdová vzdálenost. V případě směnných provozů není veřejná doprava zajištěna vůbec. Z toho vyplývá také požadavek zaměstnavatelů na zahraniční pracovníky. Cizinci jsou většinou ubytováni v místě výkonu práce a jsou „kdykoliv“ k dispozici zaměstnavateli, zároveň jsou ochotni pracovat za minimální mzdu, o sobotách, nedělích nebo přesčas. Nejčastější státní příslušnost cizinců, kteří žádají o pracovní povolení: Ukrajina, Japonsko, Moldavsko a Thajsko. Nejčastější státní příslušnost občanů EU/EHP: Slovensko, Rumunsko, Polsko, Bulharsko a Německo.

1.6 Kriminalita

V roce 2012 nedošlo na území Krajského ředitelství policie Plzeňského krajského k závažnému narušení veřejného pořádku. Bylo evidováno celkem 12 822 trestních věcí, což je oproti roku 2011 pokles o 930 skutků, tedy došlo k poklesu nápadu trestné činnosti o 6,8% oproti předchozímu roku. Tradičně nejvíce trestných činů bylo evidováno v Plzni a to 5 827 skutků, když ostatní územní celky vykazovaly poměrný nápad s ohledem na počet obyvatel a svoji rozlohu. Z uvedeného počtu bylo objasněno celkem 6 905 skutků, což je o 45 trestných činů méně, byť s ohledem k poklesu ročního nápadu trestných činů bylo dosaženo objasněnosti 53,8%, což činí nárůst o 3,3%. Způsobené škody trestnou činností dosáhly 583 537 tisíc korun, když se podařilo zajistit 1 703 tisíc korun. Došlo tedy

k poklesu škod o 44 937 tisíc korun s tím, že současně došlo k navýšení zajištěných hodnot o celých 722 tisíc korun. V rámci obecné kriminality došlo k celkovému poklesu trestných činů o 777, když z počtu 10 874 z roku 2011 bylo evidováno v roce 2012 10 097 skutků. V tomto ukazateli je nejpatrnější pokles na úseku majetkové trestné činnosti, kdy bylo v roce 2012 evidováno celkem 7 646 skutků oproti 8 416 z roku 2011, tedy o 770 trestných činů méně, tj. o 9,1% v roce 2012. Objasněno bylo 2 509 skutků, což je o 44 více než v roce 2011, objasněnost v roce 2012 činila 32,8%. U násilné kriminality došlo k meziročnímu poklesu o 34 skutků, tj. 3,5%, když bylo evidováno celkem 924 skutků v roce 2012. K nejvyššímu poklesu došlo u nebezpečného vyhrožování, a to o 40 skutků, když u loupeží byl ponížěn nápad o 33 skutků. Ostatní druhy násilné trestné činnosti svůj počet evidovaných trestných věcí výrazným způsobem neovlivnily. Mravnostní trestné činy vykázaly meziroční pokles o 10,8%, když došlo ke spáchání 73 skutků, tedy o 9 méně než v roce předešlém. Tento pokles je evidován u trestných činů znásilnění a pohlavního zneužívání. Při hodnocení ostatní kriminality lze uvést, že došlo k meziročnímu nárůstu o 2,5%, tj. o 36 skutků. Tento nárůst je patrný především u maření výkonu úředního rozhodnutí, kdy je evidováno celkem 827 útoků, tedy o 32 více než v roce 2011 a dále pak u nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů, kdy došlo k nárůstu z 34 na 53 skutků, tedy jedná se o meziroční nárůst o 55,8%. Okruh trestné činnosti vykazované jako „zbývající kriminalita“ vykázal meziroční nárůst o 37 skutků, když bylo evidováno 1 712 trestných činů. Lze tedy říci, že tento druh trestné činnosti pokles kriminality neovlivnil. Rozhodujícími složkami jsou trestné činy ohrožení pod vlivem návykové látky a zanedbání povinné výživy. Hospodářské trestné činy vykázaly meziroční pokles o 15,8%, tj. o 190 skutků, což čítá nápad 1 012 trestných činů v roce 2012. Pokles nápadu byl ovlivněn zejména snížením počtu evidovaných trestných činů na úseku ochrany měny, kdy bylo evidováno 113 skutků oproti 209 z roku 2011, tedy meziroční pokles o 45,9%, tj. o 96 trestných činů. Dále byl pokles evidován u zpronevěr a to 28 skutků, což činí nápad 123 věcí, a dále pak u podvodů, kdy došlo k ponížení nápadu z 273 na 197 skutků v roce 2012. Na úseku veřejného pořádku a s tím souvisejícím diváckým násilím nedošlo na území ředitelství k jakýmkoli závažným narušením klidu a veřejného pořádku a rovněž tak nebyl evidován zásadní nárůst této trestné činnosti. Je však nutno podotknout, že v souvislosti s konáním sportovních akcí, akcí protestních a akcí pořádaných extrémistickými skupinami byla přijímána bezpečnostní opatření a byly nasazovány nemalé síly a prostředky, což se přímo promítlo i do finančních nákladů ředitelství. Mezi přední kriminogenní faktory lze řadit na území Plzeňského kraje ekonomickou krizi a s tím související nezaměstnanost. Dalším neopomenutelným faktorem je růst počtu konzumentů drog a jejich snaha o získání finančních prostředků pro jejich nákup. Nelze opomenout silnou mobilitu pachatelů a jejich dojezdy mimo území jejich bydliště za účelem páchaní trestné činnosti. Speciálně pro město Plzeň je pak charakteristická vysoká migrace pracovních sil, nemalé procento pracovníků ze zahraničí, a to především východní Evropy. Dále pak vysoká anonymita osob a jejich lhostejnost. Jako neposlední faktor je možné také uvést dálnici D5 a s tím související kamionovou přepravu. V bezprostřední blízkosti státní hranice pak působí v negativním smyslu tržnice obsazené prodejci cizí státní příslušnosti. Tyto faktory jsou opakující se s rokem 2011.

Nelze se též nezmínit o prováděných opatřeních v blízkosti státní hranice se Spolkovou republikou Německo, kdy jsou předávány informace o vysoké míře prodeje drog občanům SRN. Při řešení tohoto problému je postupováno v úzké součinnosti s policisty Bavorské policie a systém výkonu služby v těchto oblastech je podřizován řešení této problematiky. Ovšem bez vzájemné součinnosti s ostatními orgány státní moci a samosprávy nelze tento problém řešit jako celek. Je tedy patrné, že při osamoceném snažení policie bude dosahováno jen dílčích úspěchů s předpokladem neřešitelnosti problému v konečné podobě.

(zdroj dat: KŘP PK)

Porovnání kriminality	Plzeňský	Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
Násilná kriminalita								
2010	721	80	117	334	24	51	54	61
2011	958	117	137	448	34	83	55	84
2012	924	54	114	482	44	86	62	82
Mravnostní kriminalita								
2010	96	11	6	44	2	10	8	15
2011	82	8	14	27	8	5	4	16
2012	73	9	4	21	14	10	5	10
Krádeže vloupáním								
2010	2892	176	413	1219	291	344	203	246
2011	3034	179	461	1252	262	410	207	263
2012	2850	163	386	1290	257	340	175	239
Krádeže prosté								
2010	5194	229	414	3133	379	420	270	349
2011	4860	305	545	2576	316	430	302	386
2012	4161	241	460	2234	288	358	275	305
Ostatní kriminalita								
2010	1188	154	153	412	79	131	82	177
2011	522	165	204	500	106	151	105	187
2012	1454	178	198	547	99	170	89	173
Zbývající kriminalita								
2010	2097	210	270	838	148	280	160	191
2011	1675	208	219	505	147	263	150	183
2012	1713	217	260	542	160	221	127	186
Hospodářská kriminalita								
2010	1180	134	193	538	86	70	67	92
2011	1202	121	132	547	78	102	122	100
2012	1012	125	156	398	80	104	65	84
Celková kriminalita								
2010	13843	1031	1621	6775	1029	1338	876	1173
2011	13752	1142	1778	6146	980	1471	979	1256
2012	12822	1037	1653	5827	985	1345	844	1131

2 SITUACE NA DROGOVÉ SCÉNĚ

2.1 Informace od poskytovatelů protidrogových služeb

Užívání drog v obecné populaci, ve školní populaci:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: CPPT, o.p.s. primárně zaměřeno na monitorování užívání návykových látek v populaci dětí a dospívajících. Na základě práce P-centra CPPT o.p.s. s třídními kolektivy, pedagogy a rodinami je možné shrnout následující: v práci s dětmi a dospívajícími do 18 let je možné pozorovat v rámci služby individuálního a rodinného poradenství nárůst užívání pervitinu u mladistvých a konzumaci alkoholu včetně opakovaných stavů opilstosti, o kterých ví i jejich zákonní zástupci. Nejčastější problémy, se kterými jsme se setkali v souvislosti s návykovými látkami na základních a středních školách, je konzumace a prodej konopných produktů, dále kouření tabákových výrobků a konzumace alkoholu před výukou i během vyučování.

POINT 14: Dle odhadu lektorů primární prevence lze konstatovat, že cca 95% středoškoláků ve věku 15-17 let má zkušenost s alkoholem, méně už vyloženě s opitím a cca 1% jsou úplní abstinenti. Dle oboru jaký studují (je rozdíl mezi SOU a SŠ) tak lze říci, že u studentů SŠ je většina nekuřáků, u SOU je to cca 50%. S nelegálními drogami mají nejčastěji zkušenost s marihuánou, někteří i s extází a pervitinem. Tyto výsledky jsou ale hodně odvislé od toho, v jakých školách a třídách se zrovna programy PP konají a nejde na to pohlížet paušálně. Každopádně vnímáme trend, že cigarety jsou v tomto věku spíše na ústupu a mládež je vnímá jako něco nemoderního a negativního (opět záleží na druhu studia).

Kotec, o.s.: II. stupeň ZŠ: množí se případy užívání a prodeje THC, ojediněle i pervitinu. V obecné populaci se na Tachovsku užívá hlavně THC a pervitin, pak také heroin a opiáty, kokain (hlavně mezi podnikateli), extáze, LSD, houbičky a fentanyl.

Užívání drog v prostředí zábavy, nočního života:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Od ukončení projektu Dance 8 tuto oblast nemonitorujeme.

Kotec, o.s.: Nejvíce se na diskotékách užívá THC, tripy a okrajově extáze, masivně však alkohol, v nočních klubech je nejvíce zastoupen pervitin a kokain.

Problémové formy užívání drog (odhady počtu, užívané drogy, vzorce užívání):

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Uvádíme srovnávací tabulku pro sledování vývojových trendů v užívání NL klienty Kontaktního centra CPPT, o.p.s. mezi roky 2011 a 2012 (evidenci je vedena podle látek, které jednotliví klienti označují jako primární):

	Rok 2011	Rok 2012
Pervitin	55%	47%
Heroin	10%	4,5%
Buprenorfin	4%	14,5%
THC (zpravidla plus alkohol)	13%	16%
Alkohol (zpravidla plus THC nebo léky)	15%	14%
Těkávé látky	1%	3%
Léky a alkohol	2%	1%

Mezi klienty v péči Kontaktního centra CPPT, o.p.s., je tradičně vysoký počet uživatelů pervitinu. Mezi lety 2011 a 2012 jsme zaznamenali mírný pokles. Uživatelů heroínu jako primární drogy meziročně ubylo o 5,5%. Zvyšuje se však procentní podíl uživatelů Buprenorfinu (o 10,5%), celkově tedy počet evidovaných klientů zneužívajících opiáty jako primární drogu mírně roste. Zpravidla se jedná o uživatele heroínu, kteří přešli na užívání Subutexu a uživatele pervitinu, kteří Subutexem doplňují užívání primární drogy.

Dále je nutné věnovat pozornost následujícím skutečnostem: statistika uživatelů, dle primární drogy, může být zkreslující v případě zneužívání toluenu; v praxi zjišťujeme sezónní masivní užívání toluenu mezi našimi klienty; mezi klienty převažuje užívání drog v náhodných kombinacích dle situace na trhu; často je zneužíván alkohol v kombinaci s nelegální drogou.

POINT 14: Nejčastěji užívanými drogami jsou pervitin (41% z celkového počtu klientů KC), heroin a THC. Klienti však často užívají cokoli, co jim přijde pod ruku v různé kombinaci, často s alkoholem. V tomto smyslu registrujeme i občasná experimenty s toluenem a dalšími ředidly k čichání. Obecným trendem je, že když není na drogu jako pervitin a heroin, klienti se hojně opíjejí. Další skupinou klientů jsou ti, co mají jako hlavní drogu alkohol a když je příležitost, dají si i něco jiného (např. pervitin, marihuanu). I v roce 2012 pokračoval trend zneužívání psychiatrických léků jako např. Rivotril či Neurol. Stejně tak klienti našeho centra začali nitrožilně více užívat Subutex (nelegálně), zřejmě následkem horší kvality heroínu. Některé skupiny klientů si zvykly zneužívat z nemocničního odpadu vytažené fentanylové náplasti. Mezi klienty jsou zastoupeny všechny věkové skupiny od teenagerů až po prakticky předdůchodový věk. Zhruba největší skupinu tvoří střední věková skupina okolo třiceti let. Průměrný věk klienta zůstává stabilní - v roce 2011 30,5 let, v roce 2012 31,14 let. Údaje ze závěrečné zprávy z KC za rok 2012: v roce 2011 bylo kontaktováno 260 uživatelů drog a 93 neuživatelů drog (např. rodinní příslušníci atd.), s nimiž bylo provedeno celkem 3 089 kontaktů. V roce 2012 bylo kontaktováno 254 uživatelů drog a 110 neuživatelů drog (např. rodinní příslušníci atd.), s nimiž bylo provedeno celkem 3 169 kontaktů. Počet uživatelů navštěvujících naše kontaktní centrum je tedy stabilní. Cca 75% klientů užívá drogy intravenózně.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Terénní program Ulice byl v roce 2012 v kontaktu s 330 rizikovými uživateli drog, z toho 313 bylo injekčních uživatelů. Číslo je vyšší o 33 klientů oproti roku 2011.

Kotec, o.s.: Jedná se o intravenózní užívání uživatelů pervitinu a opiátů. Nitrožilních uživatelů drog je v kontaktu s TP a KC 84 lidí. Tito uživatelé drog jsou zapojeni do programu výměny injekčního materiálu. Ve velké míře se jedná o problémové užívání alkoholu mezi mladistvými, tj. nadměrné, pravidelné pití a opíjení se (ve skupinkách v parcích, na tanečních akcích, v hospodách). Problémové užívání se vyskytuje hlavně mezi chronickými uživateli a mezi lidmi s psychiatrickými poruchami (cca 10 uživatelů).

Užívání drog ve specifických skupinách (cizinci, etnické menšiny, skryté populace):

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: V této položce CPPT nevede takto specifikovanou evidenci.

POINT 14: Co se týče zastoupení národností mezi klienty, pozorujeme zřetelný nárůst slovenských občanů. Určité procento mají v tomto směru i Romové. Naši klienti ve většině případů pocházejí i v současné době přebývají v Plzeňském kraji. Příslušníci národnostních menšin využívají hlavně služby výdejního automatu na injekční materiál. Ostatních služeb Kontaktního centra téměř nevyužívají. Často jsou distributoři a samotnými uživateli heroínu a marihuany.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Terénní program Ulice se od počátku svého vzniku zaměřoval na klienty z řad romské minority. Tito klienti tvoří v současnosti asi 50% klientů programu. Obzvláště silné je jejich zastoupení na drogových bytech, které program navštěvuje, tam je mezi uživateli zastoupena romská populace v asi 95%. Romové v Plzni v minulých letech užívali především opiáty a opioidy. Od roku 2010 ale dochází v tomto ohledu ke změnám. Mladí Romové, se kterými probíhá prvokontakt, užívají většinou pervitin. V domnění, že pervitin neškodí, protože nejsou fyzické abstinenci příznaky jako u heroínu (tak jak to vídali ve svém okolí). Vliv má i to, že opiátoví romští klienti se nechtějí léčit institucionálně, ale sami se z toho chtějí dostat přes pervitin. A pak je dost opiátových klientů, kteří na nějaký čas přestali, a když znovu začali, tak už „jen“ s pervitinem, protože to nevnímají jako takový problém. Stejně tak mnoho opiátových klientů, kteří se dostali do vězení, tak po návratu začali brát pervitin, protože už nechtějí mít problémy („Herák mě dostal do vězení, takže ten už brát nechci.“). S nástupem ekonomické krize narůstají mezi klienty Terénního programu Ulice i cizinci. V roce 2012 jich bylo 32, důvodem ke kontaktu bylo buď užívání nelegálních drog, nebo prostituce. Deset z nich bylo injekčních uživatelů drog. Nejvíce klientů bylo ze Slovenska a dále z ostatních zemí východní Evropy. Z dalších skrytých skupin se Terénní program Ulice věnuje klientele z prostředí sexbyznysu a osobám komerčně zneužívaným. V roce 2012 bylo klientkami programu 74 žen věnujících se pouliční prostituci, z nich bylo 38 uživatelkami nelegálních drog. V prostředí erotických klubů a privátů měl program 53 klientek, z nich bylo 5 uživatelkami nelegálních drog. To pro program byla novinka, v posledních letech se setkával s rizikovým užíváním drog jen u pouliční prostituce.

Kotec, o.s.: Na Tachovsku se užívají hlavně jihoasijské opiáty v komunitě Vietnamců a v romské komunitě se jedná hlavně o heroin a pervitin a samozřejmě THC.

Sociálně vyloučené lokality (uveďte počet soc. vyloučených lokalit, jejich stručnou charakteristiku, (jaká jsou tam opatření, nebo služby):

OSV KÚPK: Za sociální vyloučení lze zjednodušeně považovat selhání společenských sítí. Sociálně vyloučený je tedy takový člověk, který má ztížený přístup ke službám a k institucionálnímu zajištění. Zároveň je tento stav charakterizován nedostatkem vertikálních kontaktů mimo lokalitu, a neschopností se z této situace dostat a zapojit se do běžného života moderní společnosti, bez pomoci zvenčí. Takový člověk se ocitá v životní krizi vyvolané zpravidla ztrátou zaměstnání, platební neschopností, nedostatečnou úrovní vzdělání, nedostatečnými sociálními dovednostmi, špatným duševním i fyzickým zdravím, vysokým věkem, nefunkčností rodiny, závislostí na návykových látkách apod. To z dlouhodobého hlediska bezpochyby vede k frustraci a ztrátě sebevědomí, v hlubším důsledku i ke ztrátě motivace. Sociálně vyloučený člověk tedy žije v segregaci (sociálně vyloučené lokalitě), v závislosti na sociálních dávkách a se ztíženým přístupem nebo návratem na trh práce. Ztrácí schopnost hospodařit s penězi, a může se dostat i do kruhu zadluženosti. Žije v nevyhovujících bytových a hygienických podmínkách, tedy neadekvátních podmínkách pro výchovu a vzdělávání dětí. Děti z těchto podmínek přejímají sociální otisk životního stylu svých rodičů a pokračují ve stejné patologickém způsobu života. Často se jedná o osoby s nedostatečným či chybným právním povědomím, kteří se na základě neschopnosti porozumět i vlastním právům a povinnostem často stávají pachateli a oběťmi trestné činnosti. Takto kriminogenní prostředí je pro oblast často ohniskem vzniku sociálně patologických a kriminálních činů, neboť osoby zde žijící přijímají patologické vzorce chování jako životní strategii a mnohdy se pro ně takové jednání stává normou. Zdrojem stigmatizace sociálně vyloučené osoby je i etnicita. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje i náboženská, kulturní či jiná odlišnost. Proto jsou především Romové považováni za sociálně vyloučené, čímž jsou stigmatizovány a snáze se dostávají do pastí sociálního vyloučení. Lokality jsou často charakterizovány kumulací osob romské národnosti, jako sociálního handicapu. Důležitým prvkem je předcházení vzniku sociálně vyloučených lokalit, tedy primární prevence, neboť proces sociálního vyloučení je o poznání snazší a rychlejší než proces opětovného začleňování. Preventivní opatření jsou samozřejmě méně finančně zatěžující než finanční náklady spojené s pracnou a zdlouhavou integrací marginalizovaných osob. Za účelem podrobného zmapování aktuální situace sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji, rozboru jejich hlavních problémů a další specifikaci, byl na základě objednávky Plzeňského kraje vypracován *Monitoring aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách Plzeňského kraje*. Jeho realizátorem byla organizace Člověk v tísni, o.p.s. - regionální pobočka Plzeň, která má působení prakticky na celém území kraje. Sběr dat probíhal v období říjen – prosinec 2011. Dalším cílem tohoto šetření bylo srovnání s výčtem sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji podle výzkumu „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“ realizovaného společností GAC spol. s r.o. a Nová škola o. p. s. (v roce 2005/2006), včetně odhadu počtu obyvatel v těchto lokalitách. V Monitoringu bylo popsáno oproti 17ti lokalitám z původní „Gabalovy analýzy“ celkem 26 sociálně vyloučených lokalit. Nejedná se však o nárůst počtu sociálně vyloučených lokalit v pravém slova smyslu, v některých případech je popisován pouze jeden objekt osídlen členy jedné rodiny. Současně byly v rámci Monitoringu identifikovány i zaniklé lokality, tzv. sociálně vyloučené útvary, které byly popsány v Gabalově analýze, avšak v současné době již neexistují. U těchto lokalit byly zjišťovány údaje vztahující se k okolnostem, které jejich zánik provázely. V nově vzniklém dokumentu byla potom situace v sociálně vyloučených lokalitách charakterizována ve třech základních úrovních, v nichž byly následně specifikovány další ukazatele: *lokality* (název lokality, umístění, prostorové vyloučení vzhledem k obci, vznik lokality a její stručný popis, stav domů, vlastník domů, vybavenost), *obyvatelé* (počet obyvatel, věková struktura, vzdělanostní struktura, nezaměstnanost, školní docházka a volnočasové aktivity, sociálně patologické jevy, výskyt problémů), *vztahy* (uvnitř lokality, majorita-minorita, k institucím). V roce 2012 bylo na uvedené šetření navázáno *Analýzou bytové politiky a souvisejících potřeb vybraných obcí Plzeňského kraje*, jejíž realizace probíhala v období červenec – prosinec. Zpracovatelem zmíněného dokumentu byla organizace Člověk v tísni, o.p.s., pobočka Plzeň. Analýza byla zaměřena na hlubší rozbor potřeb a bariér na straně vybraných obcí Plzeňského kraje, jelikož jako nejzávažnější problém související s existencí sociálně vyloučených lokalit se projevila bytová politika přispívající ke vzniku a udržení sociálního vyloučení obyvatel. Výstupem nově vzniklého dokumentu je podrobné zmapování bytových politik ve 3 vybraných obcích Plzeňského kraje (Klatovy, Nýřany, Rokycany) a dále sběr dobrých praxí v oblasti sociálně integrační bytové politiky s konkrétními doporučeními ke zlepšení situace v podobě propojení třístupňového programu bydlení.

Počty sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji

(Zdroj: Monitoring aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách Plzeňského kraje)

Obec / počet vyloučených lokalit	ORP Domažlice / 2	ORP Nýřany / 4
	ORP Horažďovice / 2	ORP Plzeň / 5
	ORP Horšovský Týn / 5	ORP Rokycany / 2
	ORP Klatovy / 4	ORP Tachov / 2

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Terénní program Ulice působí již několik let v sociálně vyloučené lokalitě Plac, jedná se o vnitroblok městských domů ohraničený ulicemi Plachého a Korandova. Pracovníci programu navštěvují lokalitu 3x týdně v rámci streetworku a jednou týdně v rámci Střediska inkluzivních služeb, který je projektem Společnosti Tady a teď, o.p.s. V roce 2012 program navštěvoval v této lokalitě 8 drogových bytů a pracovníci programu zde posbírali 186 pohozených stříkaček. Tato lokalita patří již delší dobu z hlediska sociálně patologických jevů k nejneprobíratějším místům Plzně.

Uživatelé drog v léčbě a ve službách:

POINT 14: V roce 2012 bylo kontaktováno 254 uživatelů drog na Kontaktním centru a 241 na Terénním programu. Úspěšně nastoupilo do léčby 36 klientů (v roce 2011 24 nástupů), zejména do Terapeutické komunity Vršíček. Jsou to ale zejména klienti, kteří nevyužívají kontaktní místnosti, nejsou bezdomovci, ale mají ještě nějaké zázemí. Do pobytové služby Střediska následné péče bylo v roce 2012 nově přijato 14 klientů, 10 mužů a 4 ženy. Pobytovou službu jsme v roce 2012 poskytli celkem 22 klientům, oproti 17ti v roce 2011.

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: V příloze č. 1 k Výroční zprávě o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje za rok 2012 uvádíme statistické ukazatele jednotlivých služeb CPPT, o.p.s. a další demograficky a statisticky významné ukazatele.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Substituční centrum Plzeň - SCP přijalo v roce 2012 58 klientů, celkový počet pokusů o léčbu byl 68 případů. SCP přijalo do péče klienty z Karlových Varů, kde substituční program k 31. 12. 2011 ukončil svůj provoz. Celkový počet klientů současně v péči se v roce 2012 pohyboval okolo 30 klientů, současně se prodloužila průměrná doba léčby. SCP na počátku roku 2012 řešil problém s pronášením Suboxonu, výsledkem bylo vyřazení problémových klientů z programu. Suboxon se užíval pod přísnějším dohledem, klienti posléze na vlastní žádost změnili substituční látku – přešli na metadon. V této souvislosti centrum zaznamenalo 230% nárůst klientů substituovaných metadonem. Zaznamenali jsme nárůst sekundárního užívání pervitinu.

Kotec, o.s.: Drogových služeb využilo v roce 2012 celkem 170 uživatelů nelegálních látek, z toho je 84 uživatelů injekčních. Do léčebných zařízení bylo odkázáno 8 uživatelů. Jedná se o služby Terénního programu Tachovsko a K-Centrum Tachov.

Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Kontaktní centrum CPPT, o.p.s. nabízí jako jednu ze služeb programu testování na infekční nemoci. Orientační testování na infekční nemoci (HIV, VHC, VHB) z kapky krve běží v programu od října 2011. Testování provádí dvě proškolené pracovníce. Umožňujeme tak rámcové testování klientům s nejrizikovějším životním stylem, kteří nebyli schopni dostavit se na testování k lékaři v předem stanoveném čase. Testování je klientům dostupné každý pracovní den, mimo čtvrtek, kdy má zařízení pro klienty zavřeno. V průběhu roku 2012 bylo celkem protestováno 42 klientů (z toho 19 prvních kontaktů – nejčastěji sexuální partneři uživatelů drog). Ze statistiky vyplývá, že klienti docházejí na orientační test opakovaně. Při zjištění reaktivního výsledku vyšetření je dohodnutá možnost přetestování na Infekční klinice FN v Plzni (MUDr. Dalibor Sedláček) a ve Zdravotním ústavu v Plzni (MUDr. Daniela Fránová).

Počet provedených orientačních testů na infekční nemoci od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

Orientační test na infekční onemocnění	počet vyšetření	reaktivní výsledek vyš.	negativní výsledek vyš.
HIV/AIDS	37	0	37
virová hepatitida C	50	5	45
virová hepatitida B	31	0	31
CELKEM	118	5	113

Srovnání počtu provedených vyšetření v roce 2011 a 2012

test na infekční onemocnění	počet vyšetření		pozitivní výsledek vyš.		negativní výsledek vyš.	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
HIV/AIDS	48	47	0	0	48	47
virová hepatitida C	47	60	4	9	43	51
virová hepatitida B	38	38	0	0	38	38
CELKEM *	133	145	4	9	129	119

**V tabulce jsou započítány orientační testy a testy, které prováděla v zařízení MUDr. Fránová do září 2012. V tabulce je patrný nárůst počtu provedených testů, který je dán vysokým počtem provedených orientačních testů, kterými jsme se snažili ztrátu kompenzovat. Testování na syfilis, které prováděla lékařka, se nám nepodařilo nahradit. V průběhu roku nebyly na syfilis pouze 3 testy.*

Testy na infekční nemoci prováděné MUDr. Fránovou v zařízení v roce 2012 pouze do září

Orientační test na infekční onemocnění	2011	2012
HIV/AIDS	33	10
virová hepatitida C	30	10
virová hepatitida B	26	7
syfilis	10	3
virová hepatitida A	1	0
CELKEM	100	30

POINT 14: Pozorujeme větší zájem klientů o testování na infekční choroby zejména v posledních měsících. V roce 2012 jsme na KC provedli 20 testů na HIV (z toho 0 pozitivních), 20 testů na HCV (z toho 3 pozitivní), 20 testů na HVB (z toho 0 pozitivních) a 10 testů na syfilis (z toho 0 pozitivních).

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Terénní program Ulice v roce 2012 provedl screeningové testy na HCV, HBV, HIV a syfilis u 55 aktuálních uživatelů nelegálních návykových látek. Na HIV nebyl nikdo reaktivní a stejně tak na HBV. Na HCV bylo reaktivních 23 klientů. Na syfilis vyšly 3 reaktivní testy (dvě ženy z trasy a jeden muž, který se dříve pohyboval na trase v roli ochránce). Ve dvou případech by mělo jít o zbytky protilátek po již zaléčené nemoci. Dále byla na HCV reaktivní jedna žena z erotického klubu, která již aktuálně drogy neužívá, ale dříve je užívala injekčně. V SCP byl v roce 2012 výskyt HCV u 38% klientů z celkového počtu.

Kotec, o.s.: U uživatelů se objevují problémy se záněty žil, abscesy, apod. V roce 2012 jsme pracovali se šesti klienty, kteří mají žloutenku typu C. V roce 2012 nebyl nikdo z uživatelů pozitivně testován na přítomnost viru HIV, HVB a syfilis.

Předávkování, včetně smrtelných:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Nemonitorujeme.

POINT 14: Nemáme zprávy, že by se někdo z našich klientů předávkoval smrtelně, ale jeden klient měl otravu alkoholem a druhý se předávkoval heroinem, oba jsou ale již v pořádku.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Terénní program Ulice v roce 2012 zaznamenal úmrtí jedné uživatelské pervitinu (ročník 1972). Klientka byla dlouhodobě nemocná se srdcem, je tedy těžké odhadovat, nakolik užívání drog mělo podíl na úmrtí.

Další zdravotní komplikace v souvislosti s užíváním drog:

POINT 14: Klienti mají často kožní záněty a choroby (např. impetigo, lupénka), abscesy, odřeniny nebo tržná poranění (většinou od úrazů), parazity (vši vlasové, šatní), problémy se zuby (záněty, kazy), v zimě omrzliny.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Klienti Terénního programu Ulice se příležitostně setkávají s abscesy a oteklými končetinami.

Kotec, o.s.: Jeden uživatel heroinu a opiátů podstoupil amputaci obou dolních končetin, příčina byla v ucpání žilního řečiště v dolních končetinách v důsledku užívání nekvalitních a znečištěných drog.

Nově se objevující trendy a fenomény např. užívání nových látek nebo kombinace látek, nové způsoby aplikace, nové skupiny uživatelů:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Zaznamenáváme masivní užívání analgetika morfiového typu Vendal retard, intravenózní aplikací. Objevuje se zneužívání Fentanylu resp. Intravenózní aplikace substance vzniklé vyvařením fentanylových náplastí. Jedná se jak o „již použité“ náplastí, které se vyvařují spolu s kyselinou askorbovou, tak o nelegálně získané nepoužité fentanylové náplastí.

POINT 14: Některé skupiny klientů si zvykly zneužívat z nemocničního odpadu vytažené fentanylové náplastí. Jiné nové trendy jsme nezaznamenali.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Terénní program Ulice byl od svého vzniku navázán především na klienty užívající heroin. To ale v posledních 2-3 letech přestávalo pomalu platit, nyní můžeme změnu trendu považovat již za završenou. Nyní uživatelé opiátů a opioidů tvoří jen 23% klientů programu. Na konci roku 2010 si klienti začali stěžovat, že heroin v Plzni lze jen těžko sehnat a druhou výtkou bylo, že je velmi nekvalitní. Někteří heroinoví klienti proto přešli raději na pervitin, jiní heroin nahradili jinými opioidy. Převážně se jedná o lék Vendal retard, kde je účinnou látkou morfin. Počet klientů, pro které se Vendal retard stal základní drogou, narůstá každý rok (rok 2011 – 31 klientů, rok 2012 – 47 klientů). I během roku 2012 pokračoval trend z posledních dvou let a pervitin je v Plzni hlavní zneužívanou nelegální látkou. Tomu odpovídá i počet prvokontaktů s uživateli drog, 91% jich jako základní drogu uvádělo pervitin. Nárůst pervitinu pokračuje i u romské minority, která dříve v Plzni byla s velkou převahou heroinová. Při uvažování o změně základní drogy cílové skupiny Terénního programu Ulice je třeba brát v potaz i existenci Substitučního centra, které tady funguje od roku 2009 a stahuje k sobě klienty, kteří dříve vyhledávali právě terénní program. Terénní program Ulice se letos u několika klientů setkal s tím, že vyvařují fentanylové náplastí a tento roztok si pak injekčně aplikují. Jako užívaná látka se mnohem častěji objevuje Vendal retard – 100% žadatelů o léčbu popisuje zkušenost s touto látkou. V roce 2011 se objevil u 5 ti klientů, v roce 2012 ho jako svoji primární užívanou látku označilo 21 klientů. Klienti popisují velmi špatnou kvalitu heroinu, i tím zdůvodňují užívání morfinových tablet. Čisté užívání heroinu se vyskytuje velmi ojediněle. V souvislosti s užívanou vstupní drogou se poprvé objevil i fentanyl a to ve formě náplastí, které si klienti vyvařují a následně aplikují i.v., tento výskyt byl výjimečný. Standardní je nelegální užívání Buprenorfinu, převažuje i.v. aplikace, není výjimkou i nelegální užívání Suboxonu, i ten je užíván intravenózně.

Nové syntetické drogy, míra jejich rozšíření, trh (nabídka) s novými syntetickými drogami:

POINT 14: Osoby užívající nové syntetické drogy se mezi naši klientelou neobjevují.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Terénní program Ulice se u svých klientů neseťkal s tím, že by měli zkušenosti s tímto druhem drog ani s tím, že by byli v kontaktu s prodejny typu „smart shop“ „amsterdam shop“.

Hraní sázkových a hazardních her, zdravotní a sociální dopady gamblingu:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Poradenské služby Kontaktního centra CPPT, o.p.s. navštívili v roce 2012 celkem 2 klienti s potížemi s gamblingem, těmto klientům zajišťujeme pobytovou léčbu závislosti.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Část klientů Terénního programu Ulice se různě zmiňuje o vyhraných či prohraných finančních částkách na hracích automatech. SCP má v péči jednoho klienta, který je v substitučním programu a sekundárně má problém jak s alkoholem, tak s gamblingem. Zatím je tento klient výjimkou. Vzhledem k tomu, že je problém ventilován v rámci psychoterapie, nedochází u klienta k sociálním dopadům.

Kotec, o.s.: Hraní sázkových a hazardních her je v Tachově a okolí velký problém, do K-Centra dochází klienti s obrovskými dluhy a na vině je hazardní hra, příčinu vidíme hlavně v koncentraci heren a sázkových terminálů a také v nonstop otvírací době.

Drogová kriminalita: výroba a distribuce drog v kraji (zejména pervitin, marihuana, mimořádné případy co do rozsahu, počtu pachatelů, množství zachycených drog, zapojení různých etnických a dalších skupin)

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Trestná činnost klientů, kteří započali spolupráci s drogovým poradenstvím ve věznicích s CPPT, o.p.s. v roce 2012:

Trestná činnost	Výroba drog – pervitin	Loupež	Distribuce drog	Majetková TČ	Omezování osobní svobody	Neplacení výživného	Ublížení na zdraví	Maření soudního rozhodnutí
VV	1	5	3	11	1	1	0	0
VTOS	0	0	4	4	1	0	1	1
Celkem	1	5	7	15	2	1	1	1

2.2 Koordinace společného postupu proti drogové kriminalitě v pohraničí

V souvislosti s usnesením vlády, která dne 30. ledna 2013 projednala informaci o vývoji drogové kriminality pohraničí se Spolkovou republikou Německo a s vyhlášením bezpečnostního opatření k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti na území Krajských ředitelství policie Ústeckého, Karlovarského a Plzeňského kraje, se v Plzni v budově krajského ředitelství policie dne 14. února 2013 poprvé sešla pracovní skupina Plzeňského kraje ke koordinaci společného postupu orgánů státní správy proti drogové kriminalitě v pohraničí. Jednání vedl ředitel krajského ředitelství policie plk. Mgr. Jaromír Kníže, který je zároveň vedoucím pracovní skupiny Plzeňského kraje. Za krajské ředitelství policie se zúčastnili náměstci ředitele pro službu kriminální policie a vyšetřování a pro vnější službu, vedoucí odboru obecné kriminality, vedoucí územních odborů Domažlice, Tachov, Klatovy, vedoucí krizového řízení. Jednání

se také účastnil vedoucí celostátního útvaru policie národní protidrogové centrály, pověření pracovníci živnostenského úřadu, finančního úřadu, České obchodní inspekce, hasičského záchranného sboru a protidrogový koordinátor Krajského úřadu Plzeňského kraje. Důvodem pro vznik skupiny je nárůst drogové kriminality právě v pohraničí s Německem, kde především na tržnicích jsou zaznamenávány nejen protiprávní jednání v souvislosti s drogami, ale i porušování dalších právních norem ze strany provozovatelů tržnic a prodejců ve stáncích. Situaci nelze dlouhodobě zvládnout pouze působením policistů, ale je třeba vyvinout maximální možný tlak i ze strany všech ostatních příslušných kontrolních orgánů. Smyslem je dlouhodobá spolupráce a součinnost všech těchto orgánů včetně české a německé policie. Vzhledem k těmto problémům akce ve spolupráci s německými kolegy a orgány státní správy zaměřené na kontroly tržnic v Plzeňském kraji probíhají už od ledna 2011. Největší problémy jsou monitorovány v oblasti Folmavy, z těchto důvodů byla také v rámci reorganizace krajského ředitelství zřízena na Folmavě nová policejní stanice. V uplynulém roce jsme realizovali na Domažlicku 6 větších akcí zaměřených na potírání držení a prodeje omamných a psychotropních látek na tržnicích ve spolupráci s příslušnými státními orgány a německými kolegy, 5 akcí na Tachovsku a 4 na Klatovsku. Současně jsme zvýšili výkon služby policie, především činnost policejních hlídek a počet vykonávaných kontrol a nadále provádíme bezpečnostní akce na území dotčených územních odborů. Zaměřujeme se na posílení schengenského vnitrostátního pátrání po osobách a věcech, odhalování omamných a psychotropních látek, zejména metamfetaminu a marihuany, distribuci a vývoz drog mimo území České republiky a omezení dopadů nelegální prvovýroby drog v České republice na drogovém trhu. „Těto situace jsme si vědomi, vnímáme ji jako zásadní problém, který monitorujeme zhruba od roku 2010 a to především v teritoriu územních odboru Domažlice a Tachov. V příhraničí Územního odboru Klatovy tak velké problémy signalizovány nejsou. Za policii Plzeňského kraje vítáme centrální koordinaci na úrovni republiky, o kterou jsme usilovali a jsme si vědomi, že bez spolupráce s celorepublikovými útvary, s útvary bavorské a Spolkové policie a dalšími státními orgány, nemůže být naše snažení zcela úspěšné“, uvedl plk. Mgr. Jaromír Kniže, ředitel Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

2.3 Probační a mediační služba (PMS) v působnosti Plzeňského kraje

V Plzeňském kraji sídlí pět středisek Probační a mediační služby (v Rokycanech, Domažlicích, Klatovech, Tachově a v Plzni), celkem v nich pracuje 23 zaměstnanců. PMS byla zřízena k 1. 1. 2001. V přípravném řízení a řízení před soudem pracuje s pachatelem i poškozeným, dojednává možnosti řešení vzniklého konfliktu, vč. náhrady škody. Ve vykonávacím řízení provádí dohled a kontrolu nad plněním alternativních trestů (např. obecně prospěšné práce, podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění s dohledem, domácí vězení) a současně kontroluje plnění uložených povinností a omezení (užívání návykových látek apod.). Mimo práce s pachatelem trestných činů se PMS věnuje také poškozeným (obětem trestných činů) – poskytuje jim podporu a informační servis, kontakty na potřebné instituce a odborníky, pomáhá např. uzavírat dohody o náhradě škody apod. Ve všech fázích trestního řízení nabízí také možnost mediace (mimosoudní zprostředkování řešení konfliktu mezi poškozeným a pachatelem za účasti třetí osoby). PMS spolupracuje s širokou škálou nestátních neziskových organizací, státních institucí, odborných lékařů apod.

V oblasti mládeže pracuje PMS jak s mladistvými, tak s dětmi mladšími 15 let. Ve vykonávacím řízení především provádí dohled. Nejčastějšími opatřeními, která PMS navrhuje v přípravném řízení, jsou společensky prospěšné činnosti (ve prospěch neziskových organizací) a účast v probačních programech - v Plzeňském kraji fungují dva akreditované programy pro mládež: KOST (ve všech okresech mimo Tachov a Domažlice) a Učební programy-mladiství (v Plzni). Ve všech střediscích se na pravidelných setkáních multidisciplinárních týmů pro mládež scházejí odborníci na práci s rizikovou mládeží z řad PMS, Policie ČR, státních zastupitelství, soudů, dále např. ze střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny apod. V níže uvedeném přehledu je výčet nejčastějších činností Probační a mediační služby v posledních dvou letech (jedná se o součty nových případů pěti středisek PMS působících v Plzeňském kraji):

DOSPĚLÍ: *Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:*

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení)	Předjednání možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací	Předjednání možnosti uložení trestu domácího	Náhrada vazby dohledem
2011	130	400	17	34
2012	113	453	60	46

DOSPĚLÍ: *Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):*

	Obecně prospěšné práce	Podmíněné odsouzení s dohledem	Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem	Domácí vězení	Příprava podkladů pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody
2011	489	368	46	10	31
2012	567	304	54	39	44

MLÁDEŽ: *(mladiství a děti mladší 15 let): Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:*

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení) – mladiství i děti mladší 15 let	Předjednání možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací	Předjednání možnosti uložení trestu domácího	Náhrada vazby dohledem
2011	90	2	1	0
2012	85	8	2	0

MLÁDEŽ: *(mladiství a děti mladší 15 let): Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):*

	Trestní opatření obecně prospěšné práce	Trestní opatření podmíněné odsouzení s dohledem a výchovné opatření dohled probačního úředníka	Domácí vězení	Dohled probačního úředníka (dětí mladší 15 let)
2011	15	32	1	26
2012	8	28	0	18

V Plzni se nachází jediná věznice Plzeňského kraje. V současné době je ve věznici umístěno cca 1 200 vězňených osob a věznice je, co se týče ubytovací kapacity, největším vězeňským zařízením v České republice. Významným hlediskem v kapacitním stavu Věznice Plzeň oproti roku 2011 (cca 1 500 odsouzených) bylo rozhodnutí prezidenta republiky a vyhlášení dílčí amnestie k 1. 1. 2013. Nelze zjistit, kolik propuštěných zůstává v Plzni, i když mají jinou adresu trvalého bydliště. Věznice v rámci preventivně osvětové činnosti spolupracuje mj. s Centrem protidrogové prevence a terapie, o.p.s. zejména v sociální rehabilitaci uživatelů drog po propuštění na svobodu. Věznice zajišťuje výkon vazby u obviněných mužů a žen, včetně mladistvých pro Krajský soud Plzeň a okresní soudy Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov a dále výkon trestu odnětí svobody (pro muže zařazené do věznice s ostrahou a se zvýšenou ostrahou, je zde zřízeno také oddělení pro výkon trestu mladistvých).

2.4 Epidemiologická charakteristika Plzeňského kraje za rok 2012¹

Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 – 2018 byla schválena 10. května 2010 usnesením vlády č. 340. Jde již o pátý strategický dokument protidrogové politiky ČR od r. 1993, kdy vznikla první Koncepce a program protidrogové politiky na období 1993 – 1996. Cíle protidrogové politiky na období let 2010 – 2018 jsou zaměřeny na ochranu jednotlivců a společnosti před zdravotními, sociálními a ekonomickými riziky škod, které může užívání drog přinášet a zajistit bezpečnost jednotlivců, společnosti a majetku před dopady v podobě trestné činnosti spojené s distribucí a užíváním drog. Strategie má čtyři hlavní cíle: Primární prevence - snížit míru experimentálního a příležitostného užívání drog zejména mladými lidmi; Léčba a sociální začleňování - snížit míru problémového a intenzivního užívání drog; Snížování rizik - snížit potenciální rizika spojená s užíváním drog pro jedince a společnost; Snížování dostupnosti drog - snížit dostupnost drog zejména pro mladé lidi. Hygienická služba ČR zpracovává od roku 1995 informace o uživatelích nelegálních drog, kteří prvně v životě nebo opakovaně požádali o léčbu, poradenskou či sociální službu v léčebně kontaktních centrech, což jsou zdravotnická i nezdravotnická zařízení. Pro rutinní sběr dat o léčených uživatelích drog je využíván formulář Evropského monitorovacího centra pro drogy a užívání drog /EMCDDA/ pro drogový informační systém v Evropě. Prezentovaná data představují informace pouze o léčených uživatelích drog a neberou tedy v úvahu tzv. skrytou experimentující populaci. V roce 2011 byla data v Plzeňském kraji získávána z 10 LK center a bylo vykázáno 314 osob, které požádali o léčbu. Jedná se o nárůst o 1% oproti roku 2011. Bohužel i tento rok byli někteří klienti vyřazeni z důvodu neúplného vyplnění předepsaného formuláře. Mezi žadateli o léčbu bylo 200 mužů /63,7%/ a 114 žen /36,3%/. Poměr mužů a žen byl 1,8 M:1,0 Ž. Tak jako v předešlých dvou letech, tak i v roce 2012 je tento poměr v neprospěch žen. Např. v roce 2009 byl poměr 2,4 M:1,0 Ž. Nejvíce klientů bylo nahlášeno z pracoviště Psychiatrická klinika FN Plzeň 86 /27,4%/, z Centra protidrogové prevence a terapie Plzeň 79 /25,2%/ a z Kotce Tachov 66 /21,0%/. Trvalé bydliště uvedli klienti nejčastěji v Plzni – město 122 /38,9%/ a v okrese Tachov 74 /23,6%/. Mezi klienty bylo evidováno 11 cizinců /3,5%/, především ze Slovenska. V roce 2012 bylo mezi klienty 59 bezdomovců /18,8%/, v roce 2011 bylo 16,4% klientů bez domova. Charakter stálého bydliště uvedlo 165 uživatelů drog /52,5%/. Téměř u 10 % klientů nebyl údaj vyplněn. 158 léčených uživatelů drog /50,3%/ bylo bez zaměstnání. Oproti roku 2011 se jedná o vzestup, v roce 2011 tvořili nezaměstnaní 46 % ze všech hlášených klientů. Tento ukazatel nebyl vyplněn dokonce u 28% klientů, dá se předpokládat, že někteří z těchto žadatelů by patřili také do skupiny nezaměstnaných. Pravidelné zaměstnání uvedlo pouze 48 osob /15,3%/. Dalším sledovaným socioekonomickým ukazatelem je nejvyšší dosažené vzdělání u klientů. 102 osob /32,5%/ udalo pouze dokončené základní vzdělání, vysokou školu uvedli 2 žadatelé o léčbu /0,6%/. Údaj nebyl vyplněn u 61 osob /19,4%/. V roce 2012 nejčastěji užívanou základní drogou, pro kterou navštívili klienti LK centra, byl jako v předešlých letech pervitin 192 osob /61,2%/. Druhou nejčastější základní drogou byly kanabinoidy 83 osob /26,4%/ a třetí drogou byl heroin 16 klientů /5,1%/. I v tomto roce bylo zjištěno zneužití Subutexu a to u dvou klientů a Metadonu u jednoho klienta. 13 mužů /4,1%/ bylo evidováno pro gamblerské. Nejčastější způsob aplikace základní drogy u žadatelů o léčbu byl, tak jako ve všech předešlých letech, injekční. Do žíly si aplikovalo drogu 155 osob /49,4%/, z toho bylo 95 mužů a 60 žen. Mezi muži si aplikovalo základní drogu nitrožilně 47,5%, mezi ženami 52,5%. V roce 2012 si aplikovalo drogu prvně v životě do žíly do věku 15 let 8 klientů /5,3%/, do 19 let 77 osob /51,3%/. Druhý nejčastější způsob aplikace drogy bylo kouření u 82 osob /20,0%/, na třetím místě čichání - šňupání, uvedlo 56 klientů /17,8%/. První užití drogy v životě před patnáctým rokem života uvedlo 105 klientů – děti /33,4%/, do devatenácti let zkusilo prvně v životě drogu již 176 žadatelů /56,1%/. U 121 klientů /38,5%/ nebyl tento údaj vyplněn. Dalším sledovaným ukazatelem je věk klienta, ve kterém prvně užil základní drogu, pro kterou navštívil LK centrum. 52 /16,6%/ uživatelů uvedlo věk do patnácti let, 166 osob /52,9%/ udalo věk do devatenácti let. I v tomto případě téměř jedna třetina klientů tento údaj nevyplnila. Virové hepatitidy jsou nadále jedním z hlavních zdravotních indikátorů v oblasti drogové epidemiologie a mají úzkou souvislost s injekčním užíváním nelegálních drog. V roce 2012 bylo evidováno 212 nových případů HIV u občanů ČR a rezidentů, což je dosud nejvyšší celoroční výskyt v ČR. Podíl přenosu prostřednictvím injekčního užívání drog je v ČR na rozdíl od přenosu sexuálního dlouhodobě nízký. V roce 2012 byl tento způsob přenosu zjištěn u dvou mužů a třech žen. Z epidemiologického hlediska je důležitá skutečnost, že jako v předešlých letech, tak i v roce 2012, přes 70% nově zachycených injekčních uživatelů drog nebylo nikdy testováno nebo je neznámo, zda byli testováni, popřípadě výsledek není znám. Injekční uživatelé drog bez znalosti výsledku testování na HIV jsou vysokým rizikem pro subpopulaci injekčních uživatelů drog i pro své okolí. Stejně skrytou hrozbou jsou ti, kteří byli testováni před řadou měsíců či let a test při trvajícím rizikovém chování neopakovali. Odborné materiály z Drogového informačního systému hygienické služby za Plzeňský kraj a za Českou republiku jsou k dispozici na Krajské hygienické stanici Plzeňského kraje se sídlem v Plzni, Skrétova 15, telef.: 377 155 241.

2.5 Drogová kriminalita v Plzeňském kraji v roce 2012

Množství zadržených OPL v Plzeňském kraji v roce 2012:

(Zdroj dat: NPC)

územní odbor/počet záchyťů	cannabis	cannabis - rostliny	pěstírna	hašiš	heroin	kokain	metamfetamin	varna	extáze
	(g)	(ks)		(g)	(g)	(g)	(g)		(tbl.)
Domažlice	449,9/5	40/1	1/1	2/1	0/0	0/0	35,4/5	4/4	0/0
Klatovy	3 418,4/8	513/5	2/2	0/0	0/0	0/0	10,4/4	3/3	0/0
Plzeň - jih	1 765/4	592/2	1/1	0/0	0/0	0/0	5 526,1/5	2/2	0/0
Plzeň - město	3 083,3/15	790/4	3/3	50/1	0/0	1,4/1	272,6/15	0/0	5/1
Plzeň - sever	21 259,9/7	3 336/7	6/6	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Rokycany	74,9/3	1 213/1	1/1	1/1	1/1	0/0	16,4/1	0/0	0/0
Tachov	238,9/4	2 295/4	2/2	0/0	0/0	0/0	5,6/2	0/0	5/1
KŘP PK	0/0	8 331/3	3/3	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
celorepublikové útvary	14 151,4/1	876/2	4/2	0/0	0/0	122,4/1	1872/1	0/0	0/0
Celní správa	1 688,8/14	0/0	0/0	1 941/1	1 075/1	0,7/1	1 249,2/10	0/0	0/0
CELKEM	46 130,1	17 986	23	1 994,2	1 075,5	124,5	8 987,6	9	10

¹ Zdroj: Výroční zpráva Epidemiologie drogových závislostí za rok 2012 Plzeňský kraj

územní odbor	realizace	pachatelé	z toho						Trestné činy §				
			muži	ženy	dospělí	mladiství	Češi	cizinci	283	284	285	286	287
Domažlice	13	15	14	1	15	0	12	3	13	2	2	0	0
Klatovy	17	20	19	1	20	0	19	1	7	9	5	1	0
Plzeň - jih	11	19	17	2	19	0	15	4	17	3	1	4	0
Plzeň - město	41	46	39	7	45	1	46	0	29	17	6	1	1
Plzeň - sever	17	18	14	4	18	0	17	2	11	6	2	4	0
Rokycany	8	10	10	0	10	0	7	3	8	2	0	0	0
Tachov	17	18	18	0	18	0	14	4	9	4	6	0	0
Krajské ředitelství Plz. kraje	3	4	4	0	4	0	1	3	4	0	1	0	0
celorepublikové útvary	2	7	7	0	7	0	7	0	7	0	0	0	0
Celní správa	20	13	12	1	13	0	3	10	12	2	0	0	0
CELKEM	149	170	154	16	169	1	141	30	117	45	23	10	1

2.6 Informace o trestné činnosti v souvislosti s užíváním drog²

1. Trestný čin nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 trestního zákona či nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 238; vedeno řízení proti: 209 osobám

(z toho: trestně stíháno 184 osob (v tom 28 žen, 4 mladiství); obžalováno 173 osob (v tom 25 žen);

zastaveno 19 osob (v tom 8 osob podmíněně); přerušeno 0 osoba).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 5 osoby (z toho 1 dívka); 18-19 let - 10 osob; 20-24 let - 41 osoba; 25-29 let - 35 osob; 30-39 let - 49 osob; 40-49 let - 26 osob; 50 a více let - 7 osob.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 17 osob; (- podán návrh na potrestání: 15 osob (v tom 0 žen, 1 mladistvý), podmíněně odloženo: 2 osoby).

2. Trestný čin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy podle § 284 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 60; vedeno řízení proti: 60 osobám

(z toho: trestně stíháno 20 osob (v tom 2 ženy, 1 mladistvý); obžalováno 18 osob (v tom 2 ženy, 1 mladistvý);

zastaveno 3 osoby (v tom 1 osoba podmíněně).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 1 osoba (z toho 0 dívka); 18-19 let - 0 osob; 20-24 let - 10 osob; 25-29 let - 3 osoby; 30-39 let - 2 osoby; 40-49 let - 2 osoby; 50 a více let - 0 osob.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 33 osob (- podán návrh na potrestání: 31 osob (v tom 1 žena, 1 mladistvý), podmíněně odloženo: 2 osoby).

3. Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 30; vedeno řízení proti: 29 osobám

(- z toho: trestně stíháno 13 osob (v tom 0 žena, 0 mladistvý); obžalováno 12 osob (v tom 0 žena, 0 mladistvý);

zastaveno 2 osoby (v tom 1 podmíněně).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osoba; 18-19 let - 0 osoba; 20-24 let - 2 osoby; 25-29 let - 2 osoby; 30-39 let - 7 osob; 40-49 let - 1 osoba; 50 a více let - 0 osob.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 12 osob (- podán návrh na potrestání: 7 osob, podmíněně odloženo: 5 osob).

4. Trestný čin šíření toxikomanie podle § 287 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 1; vedeno řízení proti: 1 osobě

(- z toho: trestně stíháno 1 osoba (v tom 1 žena, 0 mladistvý); obžalováno 1 osoba (v tom 1 žena, 0 mladistvý); zastaveno 0 osob).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osob; 18-19 let - 0 osob; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 0 osob; 30-39 let - 0 osob; 40-49 let - 0 osob; 50 a více let - 0 osob.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 0 osob (- podán návrh na potrestání: 0 osob, podmíněně odloženo: 0 osob).

5. Trestný čin výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedy podle § 286 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 19; vedeno řízení proti: 18 osobám

(z toho: trestně stíháno 17 osob (v tom 0 žena, 0 mladistvý); obžalováno 17 osob (v tom 0 žena); zastaveno 0 osob.

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osob; 18-19 let - 0 osob; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 4 osoby; 30-39 let - 6 osob; 40-49 let - 5 osob; 50 a více let - 1 osoba. Zkrácené přípravné řízení celkem: 1 osoba (- podán návrh na potrestání: 1 osoba).

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2012 podle § 30, odst. 1, písm. j) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle věku

pachatele a druhu drogy v Plzeňském kraji

(zdroj dat: obec Plzeňského kraje)

Přestupky držení drog § 30 odst. 1, písm. j	Věk osoby	
	Do 18 let	Přes 18 let
Konopné drogy	10	59
Pervitin		26
Extáze		1
Heroin		2
Kokain		1
Celkem osob	10	*85

² Zdroj: Krajské státní zastupitelství – informace o trestné činnosti v souvislosti s užíváním drog

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2012 podle § 30, odst. 1, písm. k) zákona č. 200/1990 Sb. podle věku pachatele a druhu drogy:

Přestupky pěstování rostlin a hub § 30 odst. 1, písm. k	Věk osoby	
	Do 18 let	Přes 18 let
Rostliny konopí		11
Jiné rostliny nebo houby obsahující OPL		0
Celkem osob		11

Množství drog zajištěných v rámci projednaných přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a k) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle druhu drogy:

Druh drogy	Celkové množství
Konopné drogy (g)	302,95 + 4.368,5 (Klatovy-váha rostlin)
Rostliny konopí (ks rostlin)	13 + 52 semen
Pervitin (g)	11,95
Heroin (g)	2,94
Kokain (g)	0,66

*Poznámka: "Celkem osob" nemusí být součtem osob ve sloupci, protože jedna osoba mohla být sankcionována za držení více drog zároveň. Např. 1 osoba, která byla sankcionována zároveň za držení konopných drog, pervitinu a extáze, bude vykázána v každém řádku podle typu drogy, ale jen jednou v řádku „Celkem osob“.

3 KOORDINACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY

3.1 Institucionální zajištění

3.1.1 Krajské

Krajský protidrogový koordinátor Plzeňského kraje (dále také protidrogový koordinátor) byl v roce 2010 v organizační struktuře Krajského úřadu Plzeňského kraje zařazen na odboru sociálních věcí v oddělení sociálních věcí. V roce 2010 byla agendou protidrogového koordinátora pověřena Ing. Pavlína Kučerová, tel. 377 195 087, 733 698 688, e-mail: pavlina.kucerova@plzensky-kraj.cz, přímý nadřazený: vedoucí oddělení organizačně správního Mgr. Hana Jílková, velikost pracovního úvazku: 0,5, další agenda: koordinátor prevence kriminality. Rada Plzeňského kraje neustavila protidrogovou komisi. Pracovní skupiny byly ustanoveny v případě potřeby. Protidrogový koordinátor spolupracuje s Komisí sociální Rady Plzeňského kraje a s Výborem pro sociální věci a zdravotnictví Zastupitelstva PK při projednání protidrogové politiky v kraji a při předkládání projektů k získání dotací ze státního rozpočtu. Protidrogový koordinátor se zabývá též agendou prevence kriminality. Protidrogový koordinátor také spolupracuje s krajským školským koordinátorem prevence, který pracuje na Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK. Vzájemně si předávají informace o preventivních programech, o organizacích, které provádí prevenci na školách. Protidrogový koordinátor zajišťuje propagační letáky a propagační materiály na prevenci drogových závislostí, pro školy a školská zařízení; při získávání informací kooperuje s KHS, ZZS, ÚZIS v Plzni, Psychiatrickou klinikou FN Plzeň, Policií ČR, NPC, Krajským soudem a Státním zastupitelstvím Plzeň, Mediační a probační službou a jinými institucemi.

3.1.2 Místní

Na patnácti obecních úřadech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje pracují pověřeni pracovníci zajišťující protidrogovou agendu. Pracovníci jsou zařazení jako kurátoři pro mládež, kurátoři pro mládež a dospělé a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Pracovní úvazky 0,05 – 0,2. Na Magistrátu města Plzně pracuje protidrogová koordinátorka na pracovní úvazek 0,5.

Název a adresa	Jméno pracovníka	Úvazek	Zařazení ve struktuře obecního úřadu/telefon	e-mail
MěÚ Blovice, Masarykovo nám. 143, 336 01 Blovice	Blanka Kepková	0,1	OSVZ/371516138	blanka.kepkova@mublovice.cz
MěÚ Domažlice, nám Míru 1, 344 01 Domažlice	Dana Kopečná, DiS.	0,2	OSVZ/379719298	dana.kopecna@mesto-domazlice.cz
MěÚ Horažďovice, Mírové nám 1, 341 01 Horažďovice	Mgr. Petra Janečková	0,2	OSVZ/376547534	janeckova@muhorazdovice.cz
MěÚ Horšovský Týn, n. Republiky 52, 346 01 Horšovský Týn	Zdeněk Doktor, DiS.	0,1	OSV/379415164	z.doktor@muht.cz
MěÚ Klatovy, nám. Míru 62, 339 01 Klatovy	Mgr. Lenka Partinglová	0,2	OSVZ/376347257	lpartinglova@mukt.cz
MěÚ Kralovice, Manětínská 493, 331 41 Kralovice	Anděla Bučková	0,2	OSVZ/373300206	buckova.andela@kralovice.cz
MěÚ Nepomuk, nám. A. Němejce 63, 335 01 Nepomuk	Petra Járová	0,2	OSVZK/ 371519741	jarovapetra@urad-nepomuk.cz
MěÚ Nýřany, pracoviště Plzeň, Americká 39, 304 66, Plzeň	Ing. Zdeňka Kleknerová	0,2	OSVZ/377168049	zdenka.kleknerova@nyrany.cz
Mag. města Plzně, Náměstí Republiky 16, 306 32 Plzeň	Mgr. Andrea Gregorová	0,5	OBPK/378032256	gregorova@plzen.eu
MěÚ Přeštice, Masarykovo nám. 107, 334 01 Přeštice	Ing. Tamara Seidlová	0,05	OSVZ/377332530	seidlova@prestice-mesto.cz
MěÚ Rokycany, Masarykovo nám. 1, 337 01 Rokycany	Petr Šaufl	0,1	OSVZ371706263	petr.saufl@rokcany.cz
MěÚ Stod, nám. ČSA 294, 333 01 Stod	Bc. Markéta Křížová, DiS.	0,05	OSVZ/379209441	krizova@mestostod.cz
MěÚ Stříbro, Masarykovo nám. 1, 349 01 Stříbro	Alena Ratajová	0,05	SO/374801170	ratajova@mustribro.cz
MěÚ Sušice, nám. Svobody 138, 342 01 Sušice	Bc. Ivana Geigerová	0,05	OSVZ/376540198	igeigerova@mususice.cz
MěÚ Tachov, Rokycanova 1, 347 01 Tachov	Ing. Marcela Němcová	0,05	OSVZ/374774200	marcela.nemcova@tachov-mesto.cz

Místní protidrogoví koordinátoři jsou zvaní krajským protidrogovým koordinátorem na akce v oblasti protidrogové politiky (konference, semináře, výzkumy, analýzy apod.), které pořádají jak poskytovatelé protidrogových služeb, tak i protidrogový koordinátor. AT konference, konaná jednou za dva roky, realizovaná těmito organizacemi: CPPT, o.p.s.; Ulice – Agentura sociální práce, o. s.; POINT14, město Plzeň, nabízí setkání místních a krajských protidrogových koordinátorů. Konference vytváří prostor pro prezentaci služeb v oblasti prevence a léčby drogových závislostí ve městě Plzni a v Plzeňském kraji, dále je v rámci konference možné setkávání odborníků i laické veřejnosti a také předávání informací, vzdělávání, prohlubování a vytváření kontaktů mezi účastníky a organizacemi.

V říjnu 2012 se konalo III. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby za přítomnosti krajského protidrogového koordinátora v budově Krajského úřadu Plzeňského kraje s cílem prohloubit vzájemnou spolupráci mezi organizacemi poskytujícími protidrogové služby a místními protidrogovými koordinátory. Účast místních protidrogových koordinátorů stejně tak jako účast zástupců organizací poskytujících protidrogové služby byla opět téměř

stoprocentní. Po prezentaci služeb organizací poskytujících protidrogové služby měli místní protidrogoví koordinátoři možnost ihned a pružně reagovat na chybějící službu ve svém městě a to ať již v oblasti primární prevence ve školských zařízeních i mimo ně, v oblasti snižování rizik či v oblasti léčby a resocializace. Tohoto prostoru na diskusi plně využili a pohovořili si se zástupcem dané organizace o problémech ve svém městě a společně navrhli řešení chybějící služby.

3.1.3 Informace z obcí Plzeňského kraje

Domažlice: Práce místního protidrogového koordinátora spočívá zejména ve vyhledávání pomoci osobám závislým na návykových látkách a jejich rodinám. V Domažlicích neběží žádný program zaměřený na uživatele drog. V letech 2008 – 2010 probíhal v Domažlicích projekt protidrogové politiky – terénní program CPPT Plzeň. V závěrečných zprávách je uvedeno, že se nepodařilo nakontaktovat „tvrdé jádro“ dlouhodobých uživatelů drog. Tito jsou po domech a bytech. V Domažlicích není žádná „riziková“ lokalita, kde by se uživatelé drog setkávali, proto nebylo možné s těmito uživateli kontakt navázat. Také bylo uvedeno, že i když uživatelé návykových látek měli možnost vzít si v místních lékárnách Harm Reduction balíčky, této možnosti téměř nevyužívali (zpočátku této možnosti využívali, zájem však opadl). I přesto, že zde mohli uživatelé drog kontaktovat pracovníky CPPT, raději využívali pomoc plzeňského K-Centra. Pracovníci však byli v kontaktu s náhodnými – občasnými uživateli drog. Tito se zajímali o účinky a následky užití drogy. V současné době se zde v rámci sociálně právní ochrany dětí častěji setkáváme s užíváním drog u mladistvých, jedná se ve většině případů o marihuanu a pervitin. Na odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Domažlice protidrogový koordinátor bezplatně získal dva testy na prokázání užití návykové látky od společnosti Nal von minden. V současné době budeme objednávat další testy k možnosti využití na sociálně právní ochraně dětí. Také jsou zde časté akce Policie ČR zaměřené na drogovou problematiku. V poslední době v našem regionu dochází k nárůstu pěstování, vaření a následné distribuce drog. Vzhledem k odhalení velkých pěstíren a obchodů s návykovými látkami na hraničním přechodu Folmava, zde byla zřízena policejní stanice s cílem potlačit a snáze odhalit obchod s drogami. V tomto případě s drogami obchodovali Vietnamští občané, kdy pro návykové látky jezdili uživatelé ze sousedního Německa. Na Domažlicku bylo také objeveno několik velkých pěstíren marihuany či varen pervitinu a zatčeno několik osob v souvislosti s touto trestnou činností. Lze konstatovat, že ve velkém jsou do obchodů s drogami zapleteni Vietnamci a cizinci všeobecně. Městský úřad Domažlice pravidelně poskytuje finanční příspěvek Středisku výchovné péče – vila Mařenka, odloučenému pracovišti Dětského diagnostického ústavu, Střediska výchovné péče, ZŠ a ŠJ, Karlovarská 67, Plzeň. Tento příspěvek je využit k pořádání víkendových pobytů zaměřených mimo jiné na protidrogovou prevenci dětí a mládeže. Jedná se o děti ze sociálně slabých rodin a bez dotace by nebylo možné, aby se děti akcí tohoto druhu zúčastnily. U této skupiny dětí je velmi důležité pořádat tyto programy zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů. Dále místní protidrogový koordinátor spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou a školami (s metodikem prevence). Na konci roku 2012 byl v rámci komunitního plánování na Domažlicku vytvořen souhrnný seznam státních i nestátních organizací v Domažlicích, kteří se podílí na prevenci sociálně patologických jevů. U každého subjektu je popsána jeho nabídka preventivních programů a kontakt na příslušného pracovníka. Tento seznam byl rozeslán všem školám na Domažlicku. Místní protidrogový koordinátor se v listopadu 2012 zúčastnil setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby. Organizace prezentovaly nabídku poskytovaných služeb.

Plzeň: Strategický dokument: Protidrogový plán města Plzně, období platnosti: 2013 – 2015, předložen ke schválení RMP 30. 5. 2013. Stručná charakteristika dokumentu: Protidrogový plán města Plzně na období 2013 – 2015 vychází z Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 – 2018 schválené usnesením vlády č. 340 ze dne 10. 5. 2010 a je nezbytným nástrojem realizace protidrogové politiky města Plzně. Protidrogový plán města Plzně respektuje základní přístupy/strategie k řešení problému užívání drog definovaných národní strategií. Na základě SWOT analýzy byla v rámci pracovní skupiny protidrogové prevence vytvořena strategická část plánu, která zahrnuje celkem 5 priorit:

Priorita 1 – Nastavení efektivního financování a podpory služeb v protidrogové oblasti

Opatření 1.1: Udržení existujících adiktologických služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů a města

Opatření 1.2: Zlepšení podmínek financování a podpory služeb v protidrogové oblasti v rámci města Plzně

Priorita 2 – Primární prevence rizikového chování na školách

Opatření 2.1: Zefektivnění systému v oblasti specifické primární prevence rizikového chování na školách

Priorita 3 – Vytvoření komplexní sítě služeb pro všechny kategorie osob ohrožených závislostí

Opatření 3.1: Zajištění následné léčby dětí a mladistvých do 18 let se zkušeností a závislostí na návykových látkách

Opatření 3.2: Navýšení kapacit chráněného bydlení pro ženy (i s dětmi) – doléčování

Opatření 3.3: Zavedení samostatného programu pro rodinné příslušníky uživatelů návykových látek – psychoterapie, rodinná terapie

Priorita 4 – Zvýšení informovanosti o protidrogových službách

Opatření 4.1: Aktualizace informací na webových portálech města Plzeň, zvýšení informovanosti představitelů města o službách v protidrogové oblasti

Priorita 5 – Nastavení efektivního financování a podpory služeb v protidrogové oblasti

Opatření 5.1: Zlepšení podmínek financování a podpory služeb v protidrogové oblasti v rámci města Plzně

3.2 Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky kraje

Protidrogová problematika Plzeňského kraje byla v roce 2012 zařazena do širšího dokumentu s názvem Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 – 2016. Část koncepce zabývající se protidrogovou prevencí a situací v oblasti protidrogové politiky Plzeňského kraje za daný rok je sestavena na stejné struktuře jako výroční zprávy kraje o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje. Koncepci prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 – 2016 schválila Rada PK usnesením č. 6207/12 dne 20. 8. 2012. Nová Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 – 2016 byla zpracována Pracovní skupinou prevence kriminality Plzeňského kraje.

Rada PK dne 8. 12. 2011 usnesením č. 4942/11 vyhlásila dotační program „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2012“ pro realizátory protidrogových projektů v Plzeňském kraji.

Rada PK dne 20. 2. 2012 usnesením č. 5309/12 odsouhlasila rozdělení dotací realizátorům protidrogových projektů v Plzeňském kraji a následně Zastupitelstvo PK dne 12. 3. 2012 schválilo usnesením č. 1099/12 přidělení těchto dotací. Program byl podpořen částkou 3 615 000 Kč.

MŠMT vyhlásilo dotační program na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v období 2010–2012. V roce 2012 získali dotaci 4 žadatelé (podpořeno bylo 7 projektů) v celkové výši 1 061 579 Kč (do částky nejsou započítány projekty žadatelů s nadregionální působností).

Na základě usnesení Rady PK č. 5219/12 ze dne 20. 2. 2012 a Zastupitelstva PK č. 1066/12 ze dne 12. 3. 2012 bylo schváleno rozdělení finančních prostředků v rámci programu „Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2012“. Program byl podpořen částkou 900 000 Kč. Bylo posuzováno celkem 42 žádostí o dotaci. Tu obdrželo 31 projektů.

Plzeňský kraj uzavřel smlouvu s Městskou poliklinikou Plzeň, spol. s r.o., jejímž účelem je zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice dle zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Za rok 2012 bylo z rozpočtové oblasti Zdravotnictví na zajištění poskytování protialkoholní záchytné stanice vyčerpáno 2 439 000 Kč.

3.3 Nejvýznamnější aktivity v oblasti protidrogové politiky v uplynulém roce

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
III. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby	OSV KÚPK	místní protidrogoví koordinátoři	Prezentace služeb, popř. seznámení s novými službami organizací poskytujícími pro Plzeňský kraj protidrogové služby
Seminář o substituční léčbě	Ulice – Agentura sociální práce, o.s.	Pracovníci v drogových službách, lékaři	Nové poznatky k substituční léčbě Buprenofinem – přednáška ve spolupráci s firmou Reckitt Benckiser
VII. AT konference o prevenci a léčbě závislosti	CPPT, o.p.s., Ulice-Agentura sociální práce, o.s. práce	odborná i laická veřejnost	Konference na téma: Perspektiva financování drogových služeb v Plzeňském kraji
Odborná přednáška (Sušice)	Mgr. Šaroch	PČR, OSPOD, sociální pracovníci, pedagogové	Přednáška na téma vyloučené lokality, práce s uživateli návykových látek, extrémismus
Resocializační probační program (Sušice)	Člověk v tísni Plzeň	Mladiství a nezletilí, děti s výchovnými problémy	Dvouměsíční program zaměřený na resocializaci dětí s výchovnými problémy, děti páhající trestnou činností atd.

3.4 Finanční zajištění protidrogové politiky

Samostatný dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb byl vyhlášen na počátku roku 2012. Jeho načasování bylo připraveno tak, aby poskytovatelé protidrogových služeb mohli do žádostí předkládaných na Plzeňský kraj zahrnout výsledky co největšího množství dotačních systémů jiných institucí, např. RVKPP, MPSV aj. Poskytovatelům je tak umožněno flexibilně upravit rozpočty podle výsledků těchto dotačních systémů. Do dotačního řízení se mohli hlásit zejména žadatelé s certifikovanými protidrogovými službami. V roce 2012 byla na podporu protidrogových projektů vyčleněna částka ve výši 3 615 000 Kč, která byla na základě usnesení Rady a Zastupitelstva rozdělena mezi poskytovatele protidrogových služeb. Rozdělení přesných částek na projekty doporučila odborná komise jmenovaná Radou PK. Realizátoři protidrogových služeb, kteří jsou registrovanými poskytovateli sociálních služeb, mohou žádat i do dotačního řízení na podporu sociálních služeb. V tomto případě jsou porovnávány požadavky realizátorů do obou dotačních řízení, aby nedocházelo k dvojímu hrazení některých položek nákladů.

Výdaje z rozpočtu kraje 2012

Výdaje	Popis	Výše (v Kč)	Výše (v Kč) na vrub nelegálních drog
Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2012	Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2012	3 615 000	3 615 000
Podpora sociálních služeb poskytovaných na území Plzeňského kraje 2012	Program podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji 2012	375 000	375 000
Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2012 v Plzeňském kraji	Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2012	900 000	900 000
Dotace z Fondu hejtmána	Specializační kurz prevence rizikového chování P-centrem	60 000	60 000
Mimoprogramová dotace 2012	VII. AT konference	20 000	20 000
Záchytné stanice 2012	Zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice	2 439 000	0
Celkem	...	7 409 000	6 031 579

Výdaje z rozpočtu obcí 2012

Výdaje	Popis	Výše (v Kč)	Výše (v Kč) na vrub nelegálních drog
MMP	protidrogová politika, osobní a provozní náklady, testování HIV a VHP, mimořádné dotace	6 382 000	6 362 000
UMO Plzeň 1 - 4	provozní dotace	101 500	91 500
obce Plzeňského kraje	provozní dotace	415 383	415 383
Celkem	...	6 898 883	6 868 883

Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu 2011/2012

Typ služeb	Rozpočet kraje (v Kč)	Rozpočty obcí (v Kč)	Ostatní zdroje (v Kč)	Rozpočet kraje (v Kč)	Rozpočty obcí (v Kč)	IP z rozpočtu kraje (v Kč)
		2011			2012	
Primárně-preventivní programy škol	*896 000 **400 000	50 000	0	**740 000	1 008 000	
Primárně-preventivní programy NNO	270 000	845 000	211 455	160 000	135 000	
Primární prevence celkem	1 566 000	895 000	211 455	900 000	1 143 000	

Terénní programy	770 000	1 439 800	636 921	756 000	1 147 383	2 052 664
Kontaktní centra	565 000	1 877 400	307 564	1 001 000	1 673 500	
Harm reduction celkem	1 335 000	3 317 200	944 485	1 757 000	2 820 883	
Ambulantní léčba NNO	0	0	0	0	0	
AT/medicínská léčba	0	0	0	0	0	
Substituční léčba	260 000	700 000	150 000	232 000	663 000	
Terapeutické komunity	1 100 000	1 035 000	1 598 008	938 000	988 000	
Služby NNO ve vězení	140 000	195 000	0	239 000	160 000	
Léčba celkem	1 500 000	1 930 000	1 748 008	1 409 000	1 811 000	
Následná péče	780 000	929 000	210 756	785 000	826 000	
Záchytné stanice	2 439 000	0	0	2 439 000	0	
Informace/výzkum/koordinace	0	0	0	0	0	
ostatní	***225 800	300 000		***119 000	268 000	****6 877 064
CELKEM	7 845 800	7 371 200	3 114 704	7 409 000	6 868 883	8 929 728

* poskytnutí neinvestiční dotace z MŠMT

** podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v Plzeňském kraji

*** podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji - Pracovní a sociální agentura (39 tis Kč); dotace z Fondu hejtmana (60 tis Kč); AT konference (20 tis Kč)

**** Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nizkoprahová denní centra, Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež, Sociální rehabilitace, Domy na půl cesty

Přes IP má zajištěné financování služeb Kotec, o.s. a Středisko křesťanské pomoci Plzeň. POINT 14 a Ulice-Agentura sociální práce jsou pouze subdodavatelé.

CPPT, o.p.s. bylo v roce 2012 financováno v rámci OPVK (Operační program vzdělávání a konkurenceschopnost). Celkem 2 projekty, z nichž první projekt končil 22. 3. 2012 a druhý projekt 30. 6. 2012. Tyto projekty zajišťovaly nové služby v oblasti vzdělávání pedagogů v rámci rizikového chování a supervize, současně prohlubovaly oblast indikované primární prevence. Oba projekty byly realizovány střediskem primární prevence P-centrum, CPPT, o.p.s. Jelikož oba projekty končily v průběhu roku 2012, a přesto, že bylo žádáno na personální zajištění (konkrétně na MŠMT, MMP a Plzeňský kraj), došlo k velkému finančnímu propadu a propouštění pracovníků. Finanční zajištění bylo ze strany MŠMT a MMP, Plzeňský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu poskytl na službu částku pouze ve výši 20 000 Kč, kterou jsme odmítli (velké administrativní nároky na výši přidělených prostředků). Zažádali jsme o dofinancování dané služby na Plzeňský kraj na Fond hejtmana, kde nám byla poskytnuta dotace ve výši 60 000 Kč. Tim bylo možné zajistit alespoň některé aktivity z ukončených projektů. CPPT, o.p.s. je financováno z dotačního titulu Magistrátu města Plzně, z Odboru bezpečnosti a prevence kriminality. Dotace je poskytována na základě Smlouvy o poskytnutí dotace. Současně realizuje projekt Rodiče, který je realizovaný K-centrem. Tento projekt je financovaný na základě dohody mezi CPPT, o.p.s. a Odborem bezpečnosti a prevence kriminality a jeho finanční zajištění je dokladováno formou faktury, kterou CPPT vystaví spolu s podrobným vyúčtováním. Terénní regionální program byl financován z obci Horažďovice, Sušice a Klatovy na základě Smlouvy o poskytnutí dotace.

4 Služby poskytované uživatelům drog a osobám ohroženým drogou

V následujících příspěvcích jsou uvedeny citace od jednotlivých poskytovatelů protidrogových služeb.

4.1 ULICE – Agentura sociální práce, o.s.

4.1.1 Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012

Přibývá klientů v substituční léčbě, v roce 2012 se počet klientů současně v péči pohyboval okolo 30 klientů. Dále vzrůstá substituce metadonem oproti roku 2011 o více jak 200%. Substituční centrum Plzeň převzalo v lednu 2012 do péče klienty z Karlovarského kraje, kde substituční centrum ukončilo k 31. 12. 2011 svůj provoz.

V celém systému služeb postrádáme zařízení, které by se věnovalo podpoře klientů, kteří se chtějí zbavit závislosti a neužívají opioidy, v závislosti na psychiatrickou péči. Zároveň postrádáme program, který by se specificky věnoval rodičům klientů, kteří aktivně užívají návykové látky, nebo jsou v léčbě. Jsou programy, které poskytují pro tyto rodiče poradenství, ale vzhledem k tomu, že je to zároveň v rámci programu pro samotné uživatele drog (např. kontaktní centrum), je to pro mnohé rodiče stigmatizující. Jako zásadní vnímáme absenci psychiatrické péče v souvislosti s AT problematikou, lékaře, kteří by pracovali s klienty, kteří aktuálně řeší svůj problém závislosti. Dosavadní péče je nedostačující.

4.2 Středisko křesťanské pomoci Plzeň

4.2.1 Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012

Terapeutická komunita Vršíček byla kompletně zrekonstruovaná. Kapacita lůžek byla navýšena na 15, do léčby přijímá muže a nově i ženy se závislostí na nelegálních návykových látkách ve věku 18 – 45 let.

Pracovní a sociální agentura: Projekt je zaměřen na klienty, kteří po skončení léčby v terapeutických komunitách přešli do Střediska následné péče, jsou nezaměstnatelní na běžném trhu práce (nejčastěji z důvodů chronických zdravotních obtíží, záznamu v zápočtovém listu pro hrubé porušení pracovní kázně a záznamu v rejstříku trestů, dále pak kvůli nedokončenému základnímu vzdělání). Tito klienti jsou zařazeni do chráněného zaměstnání max. na 1 rok. Cílem je postupný přechod na otevřený pracovní trh v nechráněných podmínkách.

Chráněné zaměstnání probíhá formou jednoduchých úklidových a stavebně údržbářských prací (např. malířské, instalatérské a zednické práce) pod dohledem odborného mistra. V průběhu tohoto pracovního poměru může klient získat praxi ve spolupráci se řemeslníky. Učí se soužití v pracovním kolektivu, pracovním návykům, seznamují se se zákoníkem práce. Pomáhá se jim s napsáním životopisu, s hledáním zaměstnání a ubytování, aby po skončení práce v chráněném zaměstnání mohli pokračovat v běžném životě už sami.

4.3 POINT 14

4.3.1 Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012

Primární prevence v rámci školní docházky:

- Beseda na téma týrání, zanedbávání a sexuální zneužívání dětí v rodině pro žáky 2. stupně ZŠ
- PP pro žáky 9. tříd ZŠ „Projekt snižování napětí“ je prováděna formou besedy ve třech na sebe navazujících blocích:
 - 1) základní informace z oblasti drogové problematiky
 - 2) skupinová práce zaměřená na témata žáků
 - 3) skupinová práce zaměřená na prevenci šikany a jiné formy zneužívání
- PP pro SŠ a SOU je prováděna formou besedy ve třech na sebe navazujících blocích:

- 1) základní informace z oblasti drogové problematiky
- 2) skupinová práce zaměřená na příčiny vzniku závislosti
- 3) sebezkušenostní skupinová práce zaměřená na odolávání tlaku vrstevníků

Za rok 2012 se uskutečnilo 66 besed s počtem 1 197 oslovených studentů (kontaktů).

Změny v projektu: Aktivita programu zůstávají stejné, pouze došlo ke změně v programu I. bloku a II. bloku dlouhodobého programu pro ZŠ jako reakce na potřeby žáků a na vznik nových patologických jevů. Došlo také k rozšíření cílové skupiny u Besedy na téma Týrání, zanedbávání a sexuální zneužívání dětí v rodině a to z původně pouze 6. třídy ZŠ na celý 2. stupeň ZŠ.

Primární prevence mimo rámec školní docházky: NZDM Páteční klub: Klub poskytuje alternativu k tradičně nabízenému způsobu trávení volného času. Nabízí návštěvníkům zázemí, kde si mohou zahrát různé hry a setkat se se svými vrstevníky. V rámci tohoto klubu také nabízíme pravidelná setkávání zaměřená na upevnění a rozvoj komunikačních dovedností, zvyšování sebedůvěry, sebejistoty, schopnosti čelit tlaku vrstevníků, atd.

V roce 2012 navštívilo nízkoprahový klub 27 mladistvých a bylo realizováno 35 setkání.

Další služby v rámci NZDM:

- Krizový telefon Save Me
- Stránky na soc. síti Facebook
- E-mail help
- Podpora rodinného systému klienta, rodinné poradenství

Kontaktní centrum: Centrum je určeno pro osoby experimentující s návykovými látkami, problémové uživatele návykových látek, závislé na návykových látkách, rodinné příslušníky, partnery a jiné důležité osoby. Jsou možné anonymní i neanonymní kontakty. Služby jsou přístupné všem přicházejícím klientům včetně anonymních, zahrnují kontaktní práci, poradenství, základní zdravotní péči, zajištění testování na HIV, hepatitidy a syfilis, neodkladnou péči a doplňkové služby. V roce 2012 bylo kontaktováno 254 uživatelů drog a 110 neuzivateli drog (např. rodinní příslušníci atd.), s nimiž bylo provedeno celkem 3 169 kontaktů. Situace oproti minulému období je stabilní, přibližně stejný počet klientů i kontaktů. Klienti opět více využívají zdravotního ošetření, což vidíme jako pozitivum. Nestoupl sice počet výkonů, ale stoupl počet ošetřených osob: v roce 2011 68, nyní 99 osob. Také se zefektivnila práce na motivaci klienta k léčbě. Oproti minulému období se reference do léčby zvýšila ze 41 na 91 výkonů a je i více zdařilých nástupů do léčby. Bylo provedeno více individuálního poradenství – u 259 osob /počítány i no cody/ (v minulém období 149), 919 výkonů (v minulém období 728). Individuální poradenství se týkalo hlavně léčby, motivace k léčbě a k následným krokům pro nástup do léčby. V tabulce uvádíme délku intervence 30-60 minut. Když se rozhovory týkaly léčby, některé trvaly i 90 minut, bohužel to Freebase nerozlišuje a tak jde spíše o odhad. V 1. pololetí 2012 bylo více takto dlouze (až 90 min.) trvajících rozhovorů. Individuální poradenství stoupl o 28%. Úspěšně nastoupilo do léčby 36 klientů, zejména do TK Vršíček. Významně stoupl i počet provedených testů na přítomnost metabolitů drog v moči, což ukazuje na stále intenzivnější spolupráci se soc. odbory městských úřadů. Ty využívají také nabídku individuálního a rodinného poradenství. V roce 2011 byl počet provedených testů 169 u 56ti osob, v tomto roce 302 testů provedených u 83 osob. Počet výkonů tedy stoupl o 45%. Klesl počet provedených testů na HIV a hepatitidy, což lze vysvětlit změnou doby, kdy se testování provádí.

Výdejní automat na distribuci injekčního náčiní: Obecným cílem je především minimalizovat zdravotní a sociální poškození spojená s užíváním drog. Jedná se o poškození týkající se jak klienta samotného, tak celé společnosti. Cílem je také poskytnutí žádané služby (HR materiálu) okamžitě a neprodleně dle potřeb klienta, v jeho přirozeném prostředí. Program doplňuje preventivní opatření především v oblasti prevence HIV/AIDS infekce a funguje 24 hodin denně. Je tedy možné ho využívat i v nočních hodinách, kdy je přístup k HR materiálu nejvíce problematický. Výdejní automat pomáhá „pokrýt“ čas, ve kterém je obtížné v Plzni sehnat sterilní injekční materiál (sobota, neděle, noc) a kdy jsou veškerá dostupná zařízení mimo provoz. Cílovou skupinou jsou skupiny uživatelů, jenž nejsou z rozličných důvodů v kontaktu se žádnou službou harm reduction, tzn. velmi mladí uživatelé, experimentátoři, cizinci, příslušníci etnických menšin, osoby žijící se prostitucí. Jedná se také o vysoce rizikové skupiny z pohledu rizik přenosu infekčních onemocnění, především HIV. Prodej injekčních setů ve výdejním automatu má stále vzrůstající tendenci. Ačkoliv v porovnání s předchozím obdobím již není nárůst tak rapidní. Lze usuzovat, že automat má svoji stávající klientelu. Celkový počet prodaných setů za rok 2012 je 6 016 setů, oproti minulému období, kdy byl prodej 4 762. Prodej se tedy mírně zvýšil (o 21%).

Změny v projektu: od února 2012 bylo zrušeno večerní KC. Testování na inf. choroby bylo přesunuto na úterý 13-14 hod.

Terénní program: Terénní program je součástí činnosti kontaktních a poradenských služeb POINT 14. Pracovníci kontaktují klienty na otevřené, polootevřené a uzavřené drogové scéně. Úkolem pracovníků je vyhledat a kontaktovat klienty, po navázání vztahu jim nabídnout sortiment služeb K - centra. Dotazují se klientů na jejich aktuální potřeby a pružně na ně reagují. Do služeb terénních aktivit také patří sběr infekčního materiálu a zajištění odborné likvidace. V roce 2012 bylo kontaktováno 241 uživatelů a bylo realizováno 1 277 kontaktů. Došlo k výraznému poklesu kontaktů a uživatelů. Situaci lze vysvětlit tím, že díky finančním problémům došlo ke snížení úvazků na terénním programu a tak se terénní program nekonal tak často a v takové míře – v prvním pololetí 2012 se pozastavila sportovní odpoledne (volnočasové aktivity) a motivační skupiny v Psychiatrické léčebně Dobřany se nekonaly vůbec (tuto službu jsme zrušili úplně). Klienti opět více využívali zdravotního ošetření, což vidíme jako pozitivum. Oproti minulému období se využívání této služby zvýšilo o 33%. Také se zefektivnila práce na motivaci klienta k léčbě. Oproti minulému období se reference do léčby zvýšila o 70% a je i více zdařilých nástupů do léčby přímo z terénu. Bylo provedeno více individuálního poradenství – u 129 osob (v minulém období 81) 316 výkonů (v minulém období 168). Individuální poradenství se týkalo hlavně léčby, motivace k léčbě a k následným krokům pro nástup do léčby. Individuální poradenství stoupl o 47%.

Změny v projektu: za největší změnu považujeme rozšíření terénního programu do města Nýrsko, který jsme začali realizovat v lednu 2012. Tato služba vznikla na zakázku města Nýrsko, které tyto služby postrádá, jelikož tam podobná služba neexistuje. Pracovníci aktivně vyhledávají klienty na drogové scéně a dál s nimi pracují (HR služby, poradenství, navázání na jiné služby, motivace k léčbě apod.). Jiné změny v programu terénní služby nenastaly. Jen se z finančních a tím pádem personálních důvodů nedařil pravidelně večerní street, jak jsme původně plánovali. To se změnilo až v druhém pololetí zapojením dobrovolníků do služby a již se konal pravidelně 1x týdně dle původního plánu. Dobrovolníci jsou doprovodem terénního pracovníka – zaměstnance POINT 14. Ani testování na infekční choroby neprobíhalo podle plánu, jelikož na zakoupení testů již dotace nestačily. Testování se začalo realizovat až od listopadu 2012. Z personálních důvodů se na čas pozastavila také sportovní odpoledne. Motivační skupiny v Psychiatrické

léčebně Dobřany se přestaly dělat zcela. Z toho vyplývá, že došlo k poklesu některých výkonů.

Středisko následné péče: Středisko následné péče POINT 14 poskytuje doléčování a následnou péči formou jak pobytovou, tak ambulantní. Prioritou je služba pobytová. Délka pobytu je 9 měsíců. Pobyt je rozdělen do tří fází včetně zkušební doby. Pobytová služba je určena pro klienty, kteří se po léčbě většinou nemají kam vrátit a návrat do jejich původního prostředí by byl pro ně vysoce rizikový, potřebují navázat vztahy s bezdrogovou populací. Klienti se účastní strukturovaného programu, jsou motivováni a podporováni v nalezení zaměstnání a v upevnění pracovních návyků, k nalezení samostatného bydlení a k postupnému osamostatnění. Program trvá 9 měsíců a umožňuje klientům bezpečný přechod z přísně strukturovaného režimu v léčbě do života v běžné společnosti. Je rozdělen do 3 fází. Klient si stanovuje dlouhodobé i krátkodobé individuální cíle a za pomoci klíčového pracovníka na nich postupně pracuje. Cíle jsou vyhodnocovány průběžně a při přestupu do další fáze je vypracován nový individuální plán. Kapacita zařízení je 8 lůžek. Ambulantní službu využívají jak osoby abstinující, které jsou po léčbě, neabsolvovaly program v pobytové službě a potřebují podporu v udržení abstinence, tak bývalí uživatelé pobytové služby, kteří dokončili program, našli vlastní ubytování a zaměstnání a nadále potřebují podporu v udržení abstinence. Klienti mohou využít všech aktivit jako v pobytové službě. Kapacita zařízení je stále maximálně využita, stále je více žádostí o pobytovou službu, než jsme schopni pokrýt. Cílovou skupinu SNP tvoří muži a ženy od 18ti let, kteří absolvovali léčbu závislosti (nelegální látky, alkohol, gambling), abstinují alespoň tři měsíce a jsou motivováni k dalšímu životu bez návykových látek. Ženy mohou mít během doléčovacího programu u sebe své dítě. Služby nabízíme také jejich rodinným příslušníkům a osobám blízkým.

Přehled služeb a aktivit v SNP:

- Ubytování - délka pobytu 9 měsíců, matka s dítětem může požádat o prodloužení na 12 měsíců.
- Individuální rozhovor - probíhá 1x týdně, každý uživatel služby má svého klíčového pracovníka. Vedoucí SNP monitoruje proces doléčování jednotlivých uživatelů služby.
- Psychoterapeutická skupina 1x týdně.
- Skupina prevence relapsu 1x týdně.
- Komunita- zaměřena na organizační a technické záležitosti 1x týdně.
- Rodinná terapie a rodinné poradenství.
- Sociální práce.
- Odkazy a zprostředkování specializované péče: zprostředkování psychiatrické, psychologické či specializované zdravotní péče.
- Pracovní terapie - probíhá formou úklidu společných prostor, pokojů, event. úprava zahrady apod.
- Individuální speciální program „Cesta ke svobodě“ je určen pro oběti zneužití.
- Nácviky pro matky s dětmi.

Do pobytové služby bylo v roce 2012 nově přijato 14 klientů, 10 mužů a 4 ženy. Pobytovou službu jsme v roce 2012 poskytli celkem 22 klientům, oproti 17ti v roce 2011. Program v tomto období dokončilo úspěšně 9 klientů oproti 5ti v roce 2011, 5 klientů bylo vyloučeno za porušování Vnitřních pravidel. Prvních kontaktů bylo v tomto roce 14. Průměrný věk klientů byl 33 let.

Změny v poskytovaných službách: Středisko následné péče: od ledna roku 2012 jsme začali po 12ti letech nabízet pobytovou službu nejen mužům, ale i ženám. Byly přijaty 4 ženy. V objektu SNP jsme upravili služební byt na bytovou jednotku pro matky s dětmi. Od září 2012 jsme začali nabízet pobytovou službu matkám, které absolvovaly léčbu závislosti, alespoň tři měsíce abstinují a chtějí mít u sebe v doléčování své dítě. Tuto službu využila v roce 2012 jedna matka s miminkem. Dále jsme v objektu zřídili společenskou místnost. V rámci poskytovaných služeb jsme začali nově nabízet nácviky pro maminky a vydávat Antabus ve spolupráci s ošetřujícím lékařem klientů.

4.4 Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.

4.4.1 Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012

P-centrum CPPT, o.p.s.: Veškeré poskytované služby jsou certifikované dle standardů MŠMT (všeobecná, selektivní a indikovaná PP včetně vzdělávání pedagogů). P-centrum realizovalo v roce 2012 služby ve městě Plzni a v jednotlivých městech Plzeňského kraje. Všeobecná PP dlouhodobě převažuje především ve městě Plzni, selektivní a PP ve školských zařízeních Plzeňského kraje. Indikovaná PP je poskytována také především osobám mimo město Plzeň. Služby P-centra v roce 2012 zajišťovalo celkem 6 zaměstnanců. V prvním pololetí v celkovém úhrnu na 4,2 HPP. Z toho celkem 1,7 HPP je financováno z OPVK projektů zaměřených především na vzdělávání pedagogů a na programy včasné intervence pro jednotlivé třídy ZŠ. Od 1. 7. 2012 pak 5 zaměstnanců v celkovém úhrnu na 3,6 HPP. Realizované služby probíhají buď přímo v prostorech P-centra – Plachého 6, Plzeň nebo v daných školských zařízeních.

Vedoucí P-centra se aktivně podílí na chodu sekce primární prevence A.N.O. Poptávka po službách neustále převyšuje personální možnosti zařízení. Jediným segmentem služeb, který má volnou kapacitu pro příjem nových klientů, jsou individuální a rodinné poradenství. Popis jednotlivých služeb uvádíme pod tabulkou níže. Samostatně pak uvádíme podrobnosti k popisu specializačního kurzu prevence rizikového chování. Specializační kurz prevence rizikového chování III běh (SKIII): obsahem projektu je realizace Specializačního kurzu prevence rizikového chování. Jedná se o dvouleté studium tvořené 14 tematicky zaměřenými semináři a odbornou stáží ve střediscích CPPT, o.p.s. Semináře vedou osvědčení lektori s dlouholetou odbornou praxí z různých oblastí práce s lidmi. Celková délka studia je 255 výukových hodin. Podmínkou pro úspěšné absolvování kurzu je nutná účast na min. 215 hodinách vzdělávání (40 hodin možné absence) a složení závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška se skládá z přezkoušení z okruhů vzdělávání a obhajoby písemné práce před zkušební komisí. Cílem kurzu je rozvoj kompetencí školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence a rizikového chování. Průběh projektu: Specializační kurz prevence rizikového chování byl zahájen 21. 9. 2012. V prvním pololetí roku 2012 nebylo možné kurz dle původního plánu zahájit, důvodem byl nedostatek finančních prostředků. Kurz nebyl podpořen dostatečnou částkou z Plzeňského kraje, z Odboru školství mládeže a sportu. Až díky podpoře „Dotace z Fondu hejtmana“ v roce 2012“ bylo možné tento Specializační kurz zahájit. V prvním roce realizace kurzu se uskutečnilo 5 seminářů v celkovém rozsahu 76 výukových hodin. Konkrétně se jednalo o tyto semináře: Primární prevence v podmínkách školy (1. část), 20 výukových hodin, 21. – 22. 9. 2012; Syndrom rizikového chování dospívajících, 9 výukových hodin, 19. 10. 2012; Legislativní rámec, 9 výukových hodin, 20. 10. 2012; Rodina a komunikace s rodiči, 18 výukových hodin, 9. – 10. 11.

2012; Práce se skupinou, 20 výukových hodin, 7. – 8. 12. 2012. Celý projekt je koncipován jako dvouletý, tzn. od 1. 1. 2012 – 31. 12. 2013. V roce 2013 bude realizována jeho druhá část. Cílem druhého roku (1. 1. 2013 – 31. 12. 2013) je realizace zbývajících 179 výukových hodin vzdělávání, závěrečné zkoušky, úspěšné absolvování kurzu všemi jeho devíti účastníky. Od 1. 7. 2012 došlo v rámci služeb P-centra k návratu úvazků z projektu OPVK do pravidelných dotačních titulů. Vzhledem k celkově nižšímu objemu poskytnutých prostředků pro dotovaný rok znamenala tato skutečnost snížení personální kapacity programu pro přímou práci. Na kvalitu poskytovaných služeb tato skutečnost neměla vliv. Zejména v segmentu všeobecná a selektivní primární prevence setrvale poptávka převyšuje personální kapacitu služby.

Regionální terénní program (dále jen RTP): Služby poskytované RTP v roce 2012 zajišťovali v prvním čtvrtletí 3 pracovníci celkem na 1,15 HPP (2 pracovníci v přímé péči, každý na 0,5 HPP a 1 pracovníce zajišťující vedení programu). Ve druhém čtvrtletí pak vzhledem k objemu financí klesla úvazková kapacita programu na 1,0 HPP (včetně řízení) rozděleného mezi 2 pracovníky. V roce 2012 poskytoval program služby ve 3 městech – Klatovy, Sušice a Horažďovice. Služby byly zaměřeny na aktivní vyhledávání uživatelů drog a jejich blízkých a poskytování HR služeb a základního poradenství. Současně probíhala aktivní spolupráce s jednotlivými zařízeními v daném městě a místní samosprávou. Takové projektové řešení neumožňovalo efektivní fungování služby. Činnost programu proto byla k 31. 7. 2012 ukončena. Její obnovení CPPT, o.p.s. v současnosti neplánuje. Velmi významně práci v terénu v jednotlivých městech ovlivňuje skutečnost, zda existuje v dané lokalitě zkušenost s využíváním drogových a sociálních služeb vůbec. Ve většině regionů, kde RTP působí, tato zkušenost cílové populaci programu chybí. Tato skutečnost značně ztěžuje budování důvěry v poskytované služby a pracovníky RTP a zpomaluje jejich pronikání na lokální drogovou scénu. V regionech, kde je zároveň velký důraz kladen na represivní opatření vůči uživatelům návykových látek, jsou komunity uživatelů natolik uzavřené, že je velmi obtížné k nim s nabídkou služeb proniknout. Současně se ukazuje, že se málo daří pronikat mezi uživatele návykových látek v obcích/městech s populací nižší než 20 000 obyvatel. V menších obcích/městech je nižší procento uživatelů návykových látek s vyšší potřebou anonymity a s větší obavou z prozrazení. Pak dochází k situaci, kdy se sice v regionu vyskytuje komunita uživatelů návykových látek, ale s uživateli se nedaří navázat spolupráci, protože obavy z prozrazení jsou u uživatelů návykových látek vyšší než zisky z kontaktu se sociální službou. Druhým významným faktorem je stabilita týmu. V posledních letech ale docházelo k častým personálním obměnám způsobených finanční nestabilitou projektu. I tato skutečnost měla vliv na snížení počtu klientů. Opětovné navázání důvěry na nové pracovníky je dlouhodobá záležitost. Pracovníci programu se tedy v prvním pololetí 2012 zejména soustředili na monitoring celkové situace v daných obcích s ohledem na výše uvedené vlivy a vyhodnocovali celkovou situaci v daném regionu. Z uvedených skutečností vyplynula potřeba financování takového projektu v dlouhodobějším časovém horizontu, která by zajistila personální stabilitu týmu po několik let.

Kontaktní centrum CPPT, o.p.s.: Služby poskytované K-centrem CPPT, o.p.s. v roce 2012 zajišťovalo 6 kmenových zaměstnanců na 5,3 HPP. Na jedné z pozic Kontaktní sociální pracovník docházelo v roce 2012 k časté výměně pracovníka (opakovaně vypisovaná výběrová řízení, noví zaměstnanci se ve zkušební době neosvědčili). Tato situace se neprojevila na kvalitě poskytovaných služeb. Bylo pouze nutné částečně omezit kapacitu služeb, aby nedošlo k přetížení stávajících zaměstnanců, neboť poptávka po službách programu dlouhodobě převyšuje personální kapacitu služby i při jejím plném personálním obsazení. Pro přehlednost uvádíme popis služeb poskytovaných K-centrem CPPT, o.p.s. v těchto okruzích: *Poradenství:* na výkonech poradenství v roce 2012 se projevil odliv úvazků Lucie Peschikové a Lucie Plavjanikové z přímé práce s klienty a odchod vedoucí a terapeutky Dagmar Špillerové, což se promítlo ve struktuře všech výkonů poradenství (např. v oblasti rodinného poradenství a poradenství pro rodiče došlo k navýšení počtu výkonů o dvojnásobek, přestože počet klientů rodičů je nižší, což svědčí o intenzivnější a dlouhodobé případové práci a nepřímo i o jejím zkvalitnění). Kapacita pracovníků na případovou poradenskou práci byla částečně odlita na zaškolení nových kolegů do programu v průběhu celého roku 2012. Velká část úvazků pracovníků K-centra byla soustředěna na provoz nízkoprahových služeb, které jsou vzhledem k filosofii zařízení upřednostňovány. *Kontaktní místnosti:* V průběhu roku 2012 došlo k výraznému navýšení kontaktů i přes regulaci služby z personálních důvodů v období od června do srpna 2012 a v prosinci 2012. Na kontaktní místnosti sledujeme proměnu struktury klientů směrem ke snížení věkové hranice. Průměrná denní návštěvnost je cca 25-30 klientů během 3 hodin. Kromě standardních služeb kontaktní místnosti (potravinový a hygienický servis) poskytujeme nízkoprahovou sociální práci (pomoc se zařizováním dokladů, sociálních dávek, pomoc se získáním zaměstnání, právní informační servis, atd.), testování na infekční nemoci a informační servis zdravotního charakteru, asistenční službu (např. doprovod k lékaři, na jednání s úřady), základní zdravotnické ošetření, možnost využití počítače (např. pro sepsání životopisu, hledání práce atd.). Dále úspěšně běží klientská samospráva. Umožňujeme též klientům Kontaktní místnosti výkon obecně prospěšných prací v našem zařízení ve spolupráci s Probační a mediační službou. Kontaktní místnost je volně otevřená klientům uživatelům návykových látek v pondělí, ve středu a v pátek v době od 12 do 15 hodin. V jiných časech nabízíme klientům tento prostor k využití individuálně na základě konkrétního osobního cíle.

Výměnný injekční program: V celkové statistice pro rok 2012 je vidět mírný pokles provedených výměn a výrazný pokles vydaných inj. setů. Tento trend pozorujeme v rámci výměnného injekčního programu již několik let. V průběžné zprávě pro rok 2012 jsme uváděli jako jeden z důvodů poklesu vydaných injekčních setů i trend našich klientů volit méně rizikovou aplikaci, než je injekční užívání návykových látek (kapsle). Z provedeného monitoringu vyplývá, že za pololetí 2012 jsme vydali celkem 4 800 ks kapslí. Celkový roční výdej tedy dosahuje odhadem cca 9 600 ks kapslí, přičemž jedna vydaná kapsle je srovnatelná s jednou vydanou injekční stříkačkou, protože obě slouží k jednorázové aplikaci návykové látky. Celkem tedy pokrývá výdej kapslí 13% potenciálně vydaných injekčních setů. Tento výsledek považujeme za dobrou práci v oblasti snižování rizik spojených s injekční aplikací návykových látek. Stále máme v nabídce pro klienty HR materiál zajišťující prevenci a další bezpečnější alternativu užívání návykových látek než je inj. aplikace.

Testování infekčních nemocí přenosných krví: V průběžné zprávě RVKPP pro rok 2012 jsme informovali o pravděpodobném poklesu počtu provedených testů v druhém pololetí roku 2012. Očekávali jsme zvýšení prahu služby vzhledem k nutnosti omezit návštěvy MUDr. Fránové v zařízení (nepodpora projektu testování donátorem - Magistrát města Plzně). Naše očekávání se bohužel naplnila. Došlo k výraznému poklesu počtu provedených testů. V září 2012 jsme byli nuceni s MUDr. Fránovou po vzájemné dohodě pozastavit spolupráci vzhledem k situaci, kdy VZP odmítala Zdravotnímu ústavu proplácení provedených testů na infekční nemoci. V této době zařízení bohužel přišlo o ty klienty, kteří využívali testování pouze u lékařky Zdravotního ústavu a o jinou formu

testování neměli zájem. Je logické, že ztráta spolupráce s lékařkou nepůjde zcela nahradit možností orientačního testování prováděného personálem KC, a proto je ohrožena výše protestovanosti na infekční nemoci (HIV, VHB, VHC a syfilis) u jedné z nejrizikovějších skupin obyvatelstva v Plzeňském kraji. Nelze totiž předpokládat, že tito klienti vzhledem k svému životnímu stylu zvolí jiný způsob provedení testu ve zdravotnických zařízeních.

Orientační testování na infekční nemoci: Orientační testování na infekční nemoci (HIV, VHC, VHB) z kapky krve běží v programu od října 2011. Testování provádí dvě proškolené pracovnice. Umožňujeme tak rámcové testování klientům s nejrizikovějším životním stylem, kteří nebyli schopni dostavit se na testování k lékařce v předem stanoveném čase. Testování je klientům dostupné každý pracovní den, mimo čtvrtek, kdy má zařízení pro klienty zavřeno. V průběhu roku 2012 bylo celkem protestováno 42 klientů (z toho 19 prvokontaktů – nejčastěji sexuální partneři uživatelů drog). Ze statistiky vyplývá, že klienti docházejí na orientační test opakovaně. Při zjištění reaktivního výsledku vyšetření je dohodnutá možnost přetestování na Infekční klinice FN v Plzni (MUDr. Dalibor Sedláček) a ve Zdravotním ústavu v Plzni (MUDr. Daniela Fránová).

Projekt zaměřený na rodiče uživatele návykových látek: Projekt zaměřený na matky a otce ohrožené závislostí na návykových látkách a na jejich děti považujeme z hlediska potřebnosti v Plzeňském kraji za důležitý. Cílem projektu je efektivní poradenská práce s klienty, zaměřená na podporu rodičovství a na abstinenci klientů od návykových látek. Součástí spolupráce bývá i testování na návykové látky. Dalším zaměřením projektu je navázání spolupráce s institucemi, které se ve své praxi setkávají s rodiči, uživateli návykových látek. Vzhledem k omezení finančních prostředků ze strany donátora tohoto projektu (MMP) jsme ustoupili z jeho dalšího rozvíjení a propagace a pracovali s klientkami a klienty v přímé práci pouze tehdy, pokud naše zařízení sami kontaktovali. I přes pozastavení propagace projektu došlo k více než čtyřnásobnému nárůstu výkonů, což vysvětlujeme již navázanou dobrou spoluprací s institucemi a dobrou zkušeností klientek se samotným programem. Časové období nutné k nastartování projektu bylo dobře využité, a proto by se případná další omezení služby zdála být nešťastným vyústěním aktivity posledních dvou let. Pokud se však finanční situace projektu nezmění, budeme v budoucnu nuceni přistoupit k další regulaci služby. V souladu s původním zacílením projektu proběhla v průběhu roku 2012 prezentace projektu pro neonatologické oddělení FN-Plzeň. Další prezentaci jsme uskutečnili pro OSPOD Kralovice, a to na vyžádání jeho pracovníků.

Drogové poradenství ve věznici CPPT, o.p.s.: V roce 2012 zajišťovali služby programu 3 respektive 2 pracovníci na 1,15 HPP (průměr na celý rok). V průběhu roku došlo k částečné obměně týmu programu nejprve pro dlouhodobou nemoc jedné zaměstnankyně a po té v důsledku odchodu zaměstnankyně do jiného zaměstnání. V Plzeňském kraji je program Drogové poradenství ve věznici jediným programem zacíleným na dlouhodobou systematickou poradenskou práci s uživateli drog ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Program poskytuje své služby ve Věznici Plzeň na základě formální smlouvy o spolupráci uzavřené s věznicí v roce 2008. Případová poradenská práce s klienty programu spočívá v přímé práci ve věznici v podobě osobních konzultací s obviněnými ve vazebním oddělení ve Věznici Plzeň. V roce 2011 bylo zahájeno poskytování služeb programu i odsouzeným osobám v oddělení výkonu trestu Věznice Plzeň, kde program působí v oddělení Intenzivního programu zacházení. V návaznosti na realizaci přímé práce s klienty ve věznici a k zajištění kontinuity je součástí nabídky služeb programu poskytování korespondenční formy práce (pro klienty programu, kteří zahájili spolupráci ve vazebním oddělení Věznice Plzeň a následně nastoupili výkon trestu v jiné věznici a dále pro klienty, kteří pocházejí z Plzeňského kraje a budou se do něj vracet, ale výkon trestu vykonávají v jiné věznici v ČR) a zajištění postpenitenciární péče. Program v roce 2012 pokračoval ve svém dynamickém rozvoji a v současnosti je zcela žádoucí personální posílení, poptávka po službě převyšuje personální kapacitu služby. Čekací doba klienta ve výkonu trestu je až ½ roku. Vzhledem k dynamickému rozvoji této služby vidíme personální posílení týmu pro výkon přímé práce jako zcela žádoucí.

Program následné péče (PNP) CPPT, o.p.s.: Služby PNP v roce 2012 zajišťovali 4 zaměstnanci na 3,8 HPP. Program provedl v roce 2012 procesně personální audit, na základě kterého upravil celkové objemy práce tak, aby dosahovaly maximální efektivity úvazkové kapacity. Současně v roce 2012 poptávka výrazně převyšovala personální kapacitu služby a program se meziročně pohyboval nad kapacitou, kterou může dlouhodobě garantovat, tento jev je způsoben dlouhodobým charakterem poskytované péče a reagovat na momentální trend je velmi obtížné. Program dlouhodobě meziročně roste. PNP dlouhodobě naplňuje cíle následné péče a doléčování podporou při přestupu z chráněného prostředí léčebných zařízení: stabilizace životního stylu bez návykových látek, podpora v samostatnosti a převzetí zodpovědnosti za svůj život, pokračování práce na započatých tématech v průběhu léčebného procesu v nechráněných podmínkách běžného života. Základním cílem je maximální možná míra nezávislosti na další institucionální podpoře. Komplex služeb následné péče realizovaný CPPT prostřednictvím PNP je v současnosti, co do procesních standardů a jejich dokumentačního zakotvení i běžné praxe, v souladu s platnými standardy RVKPP a standardy sociálních služeb MPSV, aniž by tak vznikala nutnost jejich zdvojení v běžném provozu programu nebo se praxe programu odchylovala od svého původního poslání a dobré praxe. Progresivní trendy v roce 2012: nadále se osvědčuje propojení témat klientů mezi skupinovou, individuální terapií a arteterapií. Zde se opakovaně osvědčuje efektivní komunikace v týmu, předávání informací a společná příprava terapeutického plánu pod pravidelnou supervizi. Současná koncepce uzavírání kontraktu a individuálního plánování, kdy základním řídicím prvkem je maximální možné sebeřízení klienta v doléčovacím procesu, se ukazuje jako efektivní. Otevřená komunikace o časových kapacitách jednotlivých klientů při hledání optimální terapeutické zátěže ve vztahu k běžnému životu umožňuje poskytovat efektivní podporu a terapii v souladu s jejich individuálními potřebami. Současně zabezpečuje zřetelnost hranic a klíčových pravidel programu a přebírání vlastní zodpovědnosti za jejich dodržování, respektive otevírá bezpečný prostor pro komunikaci nad jejich testováním či porušováním, aniž by byla ohrožena kontinuita terapeutického prostoru jako celku. V současnosti jsou služby PNP poskytované uživatelům návykových látek rozděleny do dvou základních sestav - individuálního a intenzivního doléčování. Obě tyto sestavy služeb jsou svým charakterem strukturovaným doléčovacím programem založeným na individuálním plánování. Toto nastavení se osvědčuje zejména ve vztahu k individuálním potřebám jednotlivých klientů a zabezpečuje dostatečnou terapeutickou podporu i těm osobám, v jejichž případě je skupinová terapie kontraindikována. Současně se již dlouhodobě osvědčuje otevřenost služeb poskytovaných PNP všem klientům bez rozdílu zdroje závislosti. Skutečnost, že se tito klienti setkávají v rámci skupinové terapie (intenzivní doléčování) či zátěžových programů a arteterapie (intenzivní i individuální doléčování), umožňuje nahlížet na obtíže spojené se zneužíváním návykových látek či nutkavým chováním v širší perspektivě, která napomáhá překonávat mýtus exkluzivity této nemoci a zvyšuje míru zacílení na osobní charakter potřeb a jejich přirozené naplňování. Dalším významným trendem je vysoká míra udržení klientů, kteří vstoupí do některé z forem služeb PNP v péči a nízké procento klientů, kteří projeví zájem o doléčování a

současně nespádají do cílové skupiny. Tento jev považujeme za signál efektivního nastavení sestav služeb PNP a potvrzení dobré praxe. Současně tento jev vypovídá o srozumitelně předávaných informacích o službách PNP k potenciálním zájemcům a odborné veřejnosti, tedy dlouhodobě dobrém zavedení služeb PNP. Negativní trendy v roce 2012: zásadním negativním trendem tohoto roku je však dosažení maximální kapacity programu ve vztahu k úvazkům. Pokud PNP nebude v roce 2013 disponovat stejným počtem úvazků jako v roce 2012, omezí kapacitu a výkon služby. Přičemž poptávka po službách programu setrvale roste. Relevantní zjištění vyplývající z vyhodnocování statistických údajů: v roce 2012 dosáhl PNP své maximální kapacity ve vztahu k disponibilním úvazkům. Došlo k nárůstu výkonu ve všech složkách. Byl realizován i výrazně vyšší objem sociální práce. Tento jev je způsoben převážně povahou zakázek a souvisejících individuálních plánů klientů. Nárůst prvních kontaktů relevantně odráží zvýšený zájem o služby PNP a současně fakt, že značný počet klientů dlouhodobého programu řádně ukončil docházení. Nedostatečná personální kapacita vzhledem k poptávce po službách - PNP odmítl 42 osob v žádostech o pobytové služby a byl nucen dočasně pozastavit příjem nových klientů do ambulantních služeb (zcela naplněná kapacita terapeutické skupiny a plná vytíženost úvazků pro přímou práci).

4.5 KOTEC, o.s.

4.5.1 Hlavní změny a nedostatky v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v roce 2012

Kontaktní centrum Tachov: Počet klientů se zvýšil a o proti loňskému roku se mírně zvýšil i počet výkonů. Počet injekčních uživatelů využívající služeb KC stoupl o 2 klienty. Dle našeho odhadu připadá na jednoho injekčního uživatele pervitinu dalších cca 10 intravenózních uživatelů, kteří naše služby zatím ještě nevyužili. Větší nárůst nebo pokles uživatelů drog podle jejich druhů jsme nezaznamenali. Počet prvokontaktů činí 62 klientů, průměrně 5 nových klientů měsíčně, je to méně než za srovnatelné období loňského roku, ale stále je to slušný průměr. Počet vydaných injekčních setů se oproti předešlému období zvedl takřka dvojnásobně. Je to velký nárůst, jež lze připsat zvýšení důvěry injekčních UD, ale také zvýšení spotřeby jehel, pervitinu a nárůst počtu injekčních UD. Začalo chodit více klientů, kteří mění jen pro sebe (do 10ks injekčních stříkaček). Průměr na jednu výměnu činí 76 jehel. V našem regionu se uzavřená drogová scéna začíná pomalu otvírat a klienti se přestávají bát návštěvy KC. Průměrný počet setů na jednu výměnu činil v roce 2011 30 ks, letos se toto číslo drasticky změnilo, je to cca 76 ks na jednu výměnu. Výměny injekčního materiálu se dají rozdělit na výměny do deseti kusů a pak výměny řádově ve stovkách setů. Hygienický servis se v r. 2012 z trojnásobil oproti roku 2011. Více klientům se líbí kvalita hygienického servisu v našem zařízení. Klienti při sprchování obdrží ručník a sprchový šampon a mohou si vzít dle potřeby second-handové oblečení, které ve skromném množství nabízíme na KC. Využití potravinového servisu se více než zdvojnásobilo. K nabízeným polévkám dostávají klienti i pečivo, které dostáváme každé ráno od pekárny v Tachově jako sponzorský dar. Nově dostávají klienti i jogurty ze stříbrské mlékárny a potraviny z Potravinové banky v Praze, především z Intervenčního zemědělského fondu ČR v podobě základních potravin (mouka, máslo, sušené mléko, těstoviny). Asistenční službu na úřadech využilo o něco více klientů než v roce 2011, klienty se snažíme zplnomocňovat. Krizová intervence byla využita čtyřmi klienty, službu nabízíme však i pro Traumatologický plán Plzeňského kraje. Devět klientů bylo od nás doporučeno do léčebného zařízení. Klienty se snažíme doprovázet na nástup do léčebného procesu, jsou klidnější a dostáváme od nich zpětnou vazbu. Stoupl počet výkonů u individuálního poradenství - jedná se o klienty UD, kteří se rozhodli pro abstinenci a využili programu prevence relapsu. Také docházejí rodiče UD. Skupinové poradenství v daném období proběhlo, začátkem 2. pololetí 2011 se rozjela svépomocná skupina Anonymních Gamblerů. Ovšem v 1. pololetí 2012 pomalu zájem klesal. Počet otestovaných klientů na přítomnost viru HIV se zvýšil, klienti se již testují i na přítomnost VHC a VHB. Také přibýlo testování na přítomnost příjice. O těhotenské testy je velký zájem, klientky UD si hlídají, aby neotěhotněly v průběhu drogové kariéry. Intervence po telefonu zůstává na stejné úrovni jako v roce 2011.

Terénní programy (pro regiony Tachov, Cheb, Sokolov): Region Cheb: Projekt hodnotíme jako úspěšný a neustále se rozvíjející. Velmi pozitivně hodnotíme, že nás v letošním roce mnoho nových klientů vyhledalo samo. Přestože stále aktivně vyhledáváme nové klienty v terénu, mnohdy nás noví klienti oslovují sami, jelikož jim jejich okolí poskytlo kladné hodnocení naší služby. Kladně hodnotíme také to, že se naši klienti účastní poměrně pravidelně výměnného programu, daří se je motivovat k užívání ostatního HR materiálu, aby jejich užívání bylo bezpečnější. Také se na nás častěji obracují klienti z Aše, kteří chtějí pomoci se zprostředkováním léčby ze závislosti, které však od konce roku musíme z kapacitních důvodů přeposílat do K-centra v Chebu. Bohužel se nám příliš nedaří motivovat klienty ke confirmaci orientačních testů a k následné léčbě, především u případů reaktivního výsledku u testů na HCV, kterých stále přibývá. Drogových klientů v Aši neustále přibývá. Občas se stává, že si přijdou vyměnit injekční materiál i dvakrát za den. Jako efektivní vnímáme také dobré zmapování Night clubů v regionu a celkové cílové skupiny osob poskytující placené sexuální služby. Těmto klientům, respektive klientkám, pravidelně distribuujeme HR materiál a zprostředkováváme testování pomocí orientačních rychlotestů na HIV, syfilis, žloutenky typu B, C. Vzhledem k změně projektů a snížení počtu pracovníků bylo dohodnuto, že se klientky v Night clubech budeme snažit převést do jiné návazné služby. Proto bylo kontaktováno o.s. Jana, kdy s vedením tohoto sdružení bylo domluveno, že jim po novém roce klientky předáme a nyní budou službu zprostředkovávat oni. Jako úspěšné také vidíme nárůst v počtu klientů s cílovou skupinou osob bez přístřeší, které se snažíme motivovat ke změně jejich aktuální situace, pomáháme s hledáním zaměstnání, poskytujeme výměnný program a potraviny z potravinové banky. Jako další důležité spatřujeme zájem organizací, jako např. Domu na půli cesty v Nebanicích, nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v Chebu a škol, o tematické besedy uskutečňované našimi pracovníky. Úspěšnost projektu také pocítujeme v zájmu z řad studentů vysokých škol, vyšších odborných škol a neziskových organizací o odborné praxe a stáže v našem zařízení. V současné chvíli máme velmi dobře zmapovaný region, především díky pravidelnému monitoringu. Lépe se nám tedy strukturuje terén tak, abychom pokryli co nejvíce cílových skupin dle jejich potřeb. Zlepšila se také spolupráce s institucemi, se kterými jsme dříve spolupracovali jen nárazově nebo vůbec. Díky účasti na lokálních partnerstvích, v komisích prevence a jednotlivým schůzkám s institucemi se nám podařilo lépe nastavit spolupráci. Dobrá spolupráce je i s dalšími neziskovými organizacemi v rámci našeho kraje i mimo něj.

Region Tachov: Provoz programu došel v lednu 2012 určitých změn. Program má nového vedoucího. Došlo k přenastavení výjezdů a k určení specializace pracovníků (případně dvojic) pro práci s určitými cílovými skupinami. Jedna ze dvojic se od nového roku zaměřuje na práci s mládeží a s dětmi ohroženými nežádoucími jevy a také na práci s uživateli drog. Propojenost těchto cílových skupin pro práci této dvojice vnímáme jako patřičnou, vzhledem k výše uváděným trendům užívání návykových látek (masivní

užívání alkoholu) mezi mladými lidmi. Domníváme se, že musíme reagovat pružněji na vývoj užívání alkoholu mladými nezletilými v našich lokalitách. Díky práci pracovníků s mládeží máme nyní větší přehled o této situaci mezi mladými. Chystáme se v roce 2013 pracovat na nočních akcích – párties, kde bychom chtěli oslovovat zájemce s dotazníkem ohledně užívání alkoholu a umožnit jim reflexi jejich užívání alkoholu. Plánujeme nabízet i různé informační letáky ohledně alkoholu a řízení vozidla, alkoholu a zákona, první pomoci, atd. Jelikož je mnoho našich kontaktů omezeno na tzv. indigenty, snažíme se více s nimi pracovat, tzn. zmapovali jsme a dál mapovat budeme situaci lidí, kterým indigeni mění. Více s nimi komunikujeme ohledně bezpečnějšího užívání. Ve Stříbře se nám daří navazovat kontakt s dalšími i.v. u.d. Stávající klienti aktivně doporučují naše služby svým známým, v některých případech je i sami přivedou. I nadále jsme jedinou neziskovou organizací na Tachovsku a Stříbrsku, která pracuje s cílovou skupinou uživatelů návykových látek všech skupin (víkendoví uživatelé, experimentátoři, dlouhodobí a rizikovní uživatelé). TP je již na Tachovsku a Stříbrsku veřejně známou a zavedenou službou. Daří se ve spolupráci s KC, NZDM, PMS, OSV KÚPK, ÚP, MP, různými léčebnými zařízeními pro u.d. Práci nám komplikuje především přetrvávající nedostatek návazných sociálních služeb v regionu.

Region Sokolov: Věk u uživatelů návykových látek se oproti loňsku zvýšil na 27,79 let. Toto je ovlivněné pravděpodobně migrací či propuštěním nebo nástupem do výkonu trestu. Zaznamenali jsme zvýšený zájem o testování, ať již jednorázové nebo opakované, a to zejména na hepatitis typu B, C a HIV. S tímto jsme zaregistrovali i velký zájem o informace týkající se přenosu těchto infekčních nemocí. Vnímáme velký zájem o poskytování dalších sociálních služeb, které jsou nad rámec HR programu (výměnného programu), a to především v oblasti individuálního poradenství, asistencí, pracovních-právního poradenství, informačních servisů atd. Vzhledem ke kvalitě poskytovaných služeb výměnného programu a dalším následným sociálním službám můžeme otevřeně hovořit o vysoké míře důvěry, díky které jsme schopni zaznamenat různé trendy na drogové scéně, můžeme včas intervenovat v případě vznikajících rozdílů mezi uživateli návykových látek. Posun sledujeme i v plánování schůzek s uživateli našich služeb. Uživatelé návykových látek v našem regionu můžeme rozdělit na dvě skupiny. V letošním roce jsme zaznamenali rostoucí počet klientů, kteří se dostali do nepříznivých životních situací, často jsou vyřazeni z evidence úřadu práce, bydlí na ulici nebo v různých squatech a celkově jejich životní úroveň velmi klesla. Druhou skupinou jsou uživatelé, kteří při současném užívání návykových látek, jsou zaměstnaní, dochází u nich k odpovědnému chování, a to zejména v sociální rovině. Tito uživatelé využívají výměnného programu, případně těchto služeb, využívají přes tzv. indigenty (to jsou lidé, kteří mění pro větší skupinu uživatelů). Podstatné a neopomenutelné je, že služby terénních programů KOTEC o. s., středisko Sokolov, jsou kvalitně provázané, ať už s jinými NNO nebo se státní institucionální sítí v regionu, stejně tak, jako že jsme jedinými poskytovateli těchto služeb v našem regionu. V průběhu roku jsme zjišťovali věk u uživatelů návykových látek a dospěli jsme koncem roku 2012 k tomu, že se věková hranice snížila na 26,7 let. Zároveň jsme zaznamenali snížení počtu uživatelů v přímé práci, což přičítáme tomu, že od poloviny tohoto roku realizujeme požadavky nové výzvy Karlovarského kraje, tím pádem došlo k nižšímu vyjíždění do bývalých lokalit. Dalším důvodem pro snížení počtu uživatelů je i větší míra nástupu do výkonu trestu. V současné době rozjíždíme práci v nově vymezených lokalitách, takže zhodnocení práce s uživateli návykových látek budeme moci poskytnout za delší časové období. U většiny našich klientů, respektive u uživatelů návykových látek, zůstává primární drogou pervitin, v terénu se setkáváme i s uživateli THC, což se týká převážně mladistvých a ti nemají příliš velký zájem využívat naše služby, neboť vnímají užívání THC jako „normální“. Většina našich klientů užívá pervitin nitrozilně, což samozřejmě sebou přináší různá rizika, o kterých s klienty hovoříme. V našem regionu není příliš mnoho Night clubů, od klientek víme, že je zde více rozšířená tzv. bytová prostituce, kam je bohužel velmi problematické se dostat. Koncem roku jsme zaznamenali vysoký zájem o informace ohledně předpokládané amnestie, kdy klienti nevěděli, zda vůbec mají nastoupit výkon trestu či nikoliv.

Postrádáme kvalitní psychiatrickou ambulantní péči, azylové bydlení. Nedostatečná je i kapacita psychoterapeutické péče. V regionech postrádáme velké množství odborných služeb. Chybí zde zařízení, které by řešilo klienta v akutní krizi (krizové centrum s lůžky). Psycholog i psychiatr mají dlouhé čekací lhůty. Nejbližší centrum pro substituci je v Karlových Varech a v Plzni, což je pro klienty z našich regionů nedostupné. V obou krajích chybí pobytové zařízení pro krátkodobý či střednědobý pobyt. Klienti by také uvítali možnost chráněného bydlení, chybí i sociální bydlení. Postrádáme také dlouhodobou ambulantní terapii (rodinná, párová, individuální) hrazená zdravotní pojišťovnou. Pobytová léčba pro uživatele drog - matky s dětmi v Karlovarském nebo Plzeňském kraji není dostupná.

Programy primární prevence v roce 2012 (mimo škol a školských zařízení)

Název projektu/ programu	Realizátor programu (pracoviště)	Cílová skupina	Charakte- ristika aktivit	Počet akcí/osob	Typ PP dle standardů	PP Všeobecná/ Selektivní/ Indikovaná	Certifikovaná služba (ano/ne)
Primární prevence	POINT 14	Žáci 2. stupně, 1. a 2. ročníků SŠ a SOU	Viz kap. 4.3	66 besed, 1 197 kontaktů	PP v rámci školní docházky	Všeobecná	ano
Nízkoprahový klub	POINT 14	Mladiství 15-18 let, mladiství doporučovaní soc. pracovníkem (OSPOD)	Viz kap. 4.3	29 skupinových setkání, 35 klientů	PP mimo rámec školní docházky	Indikovaná	ne
Dlouhodobý program primární prevence, roční program	P-centrum, CPPT, o.p.s.	Žáci 5. tříd ZŠ, žáci 2.stupně ZŠ (vč. víceletých gymnázií)	Viz níže	229 výkonů (228 bloků, 1 situační intervence) 1 414 dětí/98 dalších osob	Programy specifické PP poskytované v rámci školní docházky	Všeobecná	ano
Interaktivní semináře pro SŠ	P-centrum, CPPT, o.p.s.	Studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	17 seminářů 434 studentů/17 dalších osob	X	Všeobecná	ne
Program včasné intervence pro třídní kolektivy	P-centrum, CPPT, o.p.s.	Žáci 2. stupně ZŠ, studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	59 výkonů (40 bloků, 19 konzultací) 284 dětí/25 dalších osob	Programy včasné intervence	Selektivní	ano

Individuální a rodinné poradenství	P-centrum, CPPT, o.p.s.	Děti a dospívající do 18 let, rodiče, zákonní zástupci, blízké osoby	Viz níže	177 výkonů (vč. konzultací po telefonu, e-mailem) 20 klientů/51 dalších osob	Programy včasné intervence mimo rámec školní docházky	Indikovaná	ano
Konzultační a informační servis	P-centrum, CPPT, o.p.s.	Odborná a laická veřejnost	Viz níže	135 výkonů 112 klientů/1 další osoba	X	Všechny úrovně	X
Dlouhodobý komplexní program PP na Tachovsku	Kotec, o.s., Prevcentrum	Žáci ZŠ 5. – 9. tříd	Dlouhodobý program prevence nežádoucích jevů	107 bloků/3 hod/ 1 828 osob	Rizikové jevy	Všeobecná	ne
Terénní program Ulice	Ulice-Agentura sociální práce, o.s.	Návštěvníci NZDM a děti z dětského domova	Workshopy na téma závislost a drogová problematika	3/36	X	X	ne

CPPT, o.p.s.: **Dlouhodobý program primární prevence** je zaměřen na prevenci vzniku rizikového chování u třídních kolektivů 2. stupně, bez rozlišení míry rizika. Program je čtyřletý, trvá od 6. do 9. ročníku. V každém školním roce se uskuteční 4 bloky/tematicky orientovaná setkání se třídou. Témata se netýkají pouze návykových látek, ale i dalších sociálních situací a jevů, ve kterých může dojít k ohrožení přirozeného vývoje dítěte. Program je interaktivní, využívá skupinových procesů a dynamiky, předpokladem je aktivní zapojení účastníků. Metody práce se přizpůsobují účastníkům programu/žákům vzhledem k jejich věku, schopnostem a možnostem, dané situaci. Spolupráce je podmíněna objednávkou a upravena smlouvou. Součástí programu je informační a konzultační servis pro pedagogy, popř. rodiče dětí zapojených do programu. **Roční program primární prevence** jedná se o novou službu, která vznikla na základě poptávky škol. Program je pro třídní kolektivy 5. až 9. tříd a víceletých gymnázií. Nově může být zapojena kterákoliv třída. V jednom školním roce se uskuteční tři setkání s časovou dotací 3 vyučující hodiny (135 minut/setkání), tj. 9 hodin přímé práce. Setkání tematicky navazují a vzájemně se doplňují. Programy probíhají za přítomnosti pedagoga. Programy jsou zajištěny pracovníky P-centra, jiný subjekt se na realizaci nepodílí. Žadatel má certifikát odborné způsobilosti služby. **Interaktivní seminář** zpracovává interaktivní formou některé z témat z oblasti rizikového chování, dle výběru a potřeb školy. Semináře jsou určeny třídním kolektivům na středních školách. Vzhledem k tomu, že se většinou jedná o jednorázovou aktivitu, pro zvýšení efektivity preventivního působení upřednostňujeme realizaci těchto aktivit pro ty školy, které využívají dalších služeb P-centra (konzultační a informační servis pro pedagogy, vzdělávání pedagogů, atp.). **Program včasné intervence pro třídní kolektiv** (program selektivní prevence) je zaměřen na předcházení vzniku nebo rozvoji konkrétní formy rizikového chování u těch tříd, kde je identifikováno zvýšené ohrožení. Podnět k zahájení programu může vzniknout ze strany školy (nejč. pedagoga, popř. rodiče či dospívajícího) nebo ze strany zaměstnance P-centra. Spolupráce je upravena objednávkou, smlouvou. Program je interaktivní, je zaměřen na konkrétní oblast prevence rizikového chování (zdravé normy ve třídě, vzorce a modely chování, pravidla, vrstevnické vztahy, vztahy k autoritám, atd.) Program zahrnuje intenzivní práci s třídním kolektivem a jejich pedagogem na základě zakázky. Součástí programu je konzultační a informační servis pro pedagoga - nejčastěji třídního učitele. Služba selektivní prevence je poskytována v rámci školní docházky. Programy se přizpůsobují dlece vyučování, rozvrhu hodin dané třídy (preferenci některých předmětů oproti preventivnímu programu), prázdninám, volnům. S jedním třídním kolektivem se pracuje cca 2 měsíce, jednotlivé bloky probíhají ideálně v rozsahu 1 setkání za týden. Většina těchto služeb je realizována dvojicí pracovníků – s ohledem na efektivitu práce a náročnost tohoto typu programu. Součástí programu může být také sociometrické šetření zaměřené na mapování vztahů ve třídě formou standardizované metody SORAD nebo nestandardizovanými metodami. Program včasné intervence pro děti, dospívající a osoby jim blízké (**individuální a rodinné poradenství** (program indikované prevence) se zaměřuje na cílenou a kontinuální práci s dětmi se zvýšenou mírou rizika pro vznik a vývoj rizikového chování, jejich pedagogy a rodiče/rodiny. Jedná se o aktivitu mimo rámec školní docházky. Aktivita je realizována formou individuálních odborných konzultací nebo rodinných konzultací, kterých mohou využít pedagogové, děti i jejich rodiče. (Rodiče a učitelé/sekundární cílová skupina PP, mají přímý vliv na vývoj rizikového chování jedince, práce s nimi je prostředkem pro úspěšné výchovné a vzdělávací působení.) Specifickým cílem je dle zakázky klienta vyhledání zdrojů k řešení konkrétních situací, posílení silných stránek, sociální učení, atp., které mají napomáhat ke zmírnění nebo zastavení další progresu rizikového chování. **Konzultační a informační servis** (telefonický, osobní, emailem): v oblasti primární prevence, týkající se drogové problematiky a dalších forem rizikového chování, případové poradenství (oblast krátkodobého poradenství a krizové intervence, kontakt na návaznou odbornou péči). Konzultace a informační servis pedagogům poskytujeme rovněž v návaznosti na poskytované služby selektivní prevence (před zahájením spolupráce, v jejím průběhu i po skončení).

Služby v oblasti snižování rizik v roce 2012

Název projektu/ programu	Realizátor	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily/z toho UD	¹ Počet kontaktů	² Počet výměn	Počet vydaných inj. stf.	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Kontaktní a poradenské služby	POINT 14	Osoby experiment. s NL, problémoví uživatelé NL, závislí na NL, rodinní příslušníci, partneři, ...	364/254	3 169	-	6 016	Plzeň - město	ano
Terénní programy	POINT 14	Osoby experiment. s NL, problémoví uživatelé NL, závislí na NL	241	1 277	-	-	Plzeň - město	ano
Terénní program-věznice Drahonice	POINT 14	Osoby ve výkonu trestu	27	-	-	-	Drahonice	ano
Kontaktní a poradenské služby K-centrum	CPPT, o.p.s.	Uživatelé návykových látek od 15 let a jejich blízcí	499/394	7 002	3017	75 205	Plzeňský kraj	ano
Terénní regionální program (ukončen k 31. 7. 2012)	CPPT, o.p.s.	Uživatelé návykových látek a jejich blízcí	24/23	29	18	342	Plzeňský kraj	ano
Terénní program Ulice	Ulice – Agentura sociální práce, o.s.	Uživatelé nelegálních návykových drog a osoby komerčně zneužívané	480/330	5 563/ z toho 4 268 UD	3529	98 381	Plzeň, Rokycany	ano
K-centrum Tachov	Kotec, o.s.	UD	131/121	4 811	224	17 078	ORP Tachov	ne
Terénní program Tachovsko	Kotec, o.s.	UD	39/36	431	72	7 072	ORP Tachov, Stříbro	ano

¹**Kontakt:** každá návštěva, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace nebo poradenství-včetně skupinového). Příjem telefonického hovoru není kontakt.

²**Výměna:** kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel.

Služby v oblasti ambulantní léčby v roce 2012

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Substituční centrum Plzeň	Ulice-Agentura sociální práce, o.s.	Substituční léčba	Osoby závislé na opioidech	40	58	27	Plzeňský kraj Karlovarský kraj	ano

Služby v oblasti rezidenční léčby v roce 2012

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Terapeutická komunita Vršíček	SKP Plzeň	RPTK	Muži a ženy 18-45 let závislé na neleg. NL	15	26	19	ČR	ano

Služby v oblasti doléčování a resocializace v roce 2012

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Služby následné péče	POINT 14	Následná služba pobytová	Muži, ženy a matky po léčbě závislosti	8 lůžek	22	16	Plzeňský kraj/spádově celá ČR	ano
Služby následné péče	POINT 14	Následná služba ambulantní	Muži a ženy po léčbě závislosti a rodinní příslušníci	5 klientů denně	18	-	Plzeňský kraj	ano
Program následné péče vč. chráněného bydlení	CPPT, o.p.s.	Ambulantní i pobytová služba	Osoby min. 3 měsíce abstinující, rodiče, partneři a blízké osoby	Pobytová část: 10 lůžek Amb. část: 40/rok	122/2 552 kontaktů	43/42 neuspokojených žádostí z důvodu naplněné kapacity	Celostátní	ano

Ostatní specializované programy v roce 2012

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Pracovní a sociální agentura	SKP Plzeň	Sociální rehabilitace	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, 18-64 let	14	6	6	ČR, nejčastěji s přechodným pobytem v Plzni	ne
Drogové poradenství ve věznicích	CPPT, o.p.s.	Terénní program	Osoby starší 15 let, kt. se pro užívání drog dostaly do konfliktu se zákonem a jsou ve VV či VTOS, rodinní příslušníci, blízcí	100/500	78	2	Plzeňský kraj	ne

Počet zařízení podle typu služeb v kraji v r. 2012 – viz přehled projektů v kapitole 5

Obec	Organizace poskytující PP	Nízoprahová zařízení (TP a KC)	Substituční léčba	Terapeutické komunity	DC ambulantní	DC s CHB	Služby NNO ve vězení	Detoxifikační jednotky	Záchytky
Plzeň	POINT14 CPPT, o.p.s.	POINT14 TP+KC CPPT, o.p.s. TP+KC Ulice-Agentura sociální práce, o.s. TP	Ulice-Agentura sociální práce, o.s.		POINT14 CPPT, o.p.s.	POINT14 CPPT, o.p.s.	CPPT, o.p.s.	FN Plzeň	Městská poliklinika Plzeň – protialkoholní záchytná stanice
Klatovy		CPPT, o.p.s. TP							
Horažďovice		CPPT, o.p.s. TP							
Sušice		CPPT, o.p.s. TP							
Tachov	Kotec, o.s.	Kotec, o.s. TP+KC							
Stříbro		Kotec, o.s. TP							
Litohlavy				SKP Plzeň					
Rokycany		Ulice-Agentura sociální práce, o.s. TP							
Kraj celkem	3	7	1	1	2	2	1	1	1

5 Další údaje - různé

Společnost: Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.
Celé jméno: Mgr. Markéta Zabloudivá, DiS.
Funkce: ředitelka
Adresa (zam.): Haviřská 11, 301 00 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 421 034/377 421 374
Mobilní: 605 518 616

E-mail: zabloudilova@cppt.cz
Webová stránka: <http://www.cppt.cz>
Projekty: P-centrum (Plachého 6, 301 00 Plzeň, kontaktní osoba: Mgr. Markéta Čermáková, vedoucí, telefon: 377 220 325, e-mail: prevence@cppt.cz)
Terénní regionální program (ukončen k 31. 7. 2012)
Kontaktní a poradenské služby – K-centrum (Havířská 11, 301 00 Plzeň, Lucie Peschiková, vedoucí, telefon/fax: 377 421 374, e-mail: kcentrum@cppt.cz)
Drogové poradenství ve věznici (Havířská 11, 301 00 Plzeň, Jana Repková, DiS., vedoucí, telefon: 377 421 034, mobilní: 724 890 073, e-mail: vezeni@cppt.cz)
Program následné péče (Doudlevecká 71, 301 00 Plzeň, PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D., vedoucí, telefon: 377 321 051, e-mail: ambulance@cppt.cz)

Společnost: **Kotec, o.s.**
Celé jméno: Mgr. Markéta Černá
Funkce: výkonný ředitel
Adresa (zam.): Nádražní náměstí 299, 353 01 Mariánské Lázně
Mobilní: 608 656 543
E-mail: projekty@kotec.cz
Webová stránka: <http://www.kotec.cz>
Projekty: Nízkoprahový klub pro děti a mládež, Centrum podpory rodiny, Provoz terénního programu Tachovsko, Provoz K-centra Tachov, Denní centrum, Prev-centrum, Projekty

Společnost: **Středisko křesťanské pomoci Plzeň**
Celé jméno: Mgr. Marek Novotný
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 00 Plzeň
Zaměstnání: 377 235 526
Mobilní: 777 785 461
E-mail: office@skp-plzen.cz
Webová stránka: <http://www.skp-plzen.cz>
Projekty: Terapeutická komunita Vršíček (Litohlavy 50, 307 01 Rokycany, kontaktní osoba: Miloslav Čech, vedoucí terapeutické komunity, telefon: 774 455 988, e-mail: cech@skp-plzen.cz, office@skp-plzen.cz)
Pracovní a sociální agentura (Božkovská 20, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: Růžena Hausnerová, DiS., telefon: 777 256 133, e-mail: hausnerova@skp-plzen.cz, office@skp-plzen.cz)

Společnost: **POINT14**
Celé jméno: Karel Nyerges
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 24 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 235 526/ 377 223 913
Mobilní: 777 642 312
E-mail: office@point14.cz
Webová stránka: <http://www.point14.cz>
Projekty: Kontaktní a poradenské služby, Terénní programy, Služby následné péče, Specifická primární prevence

Společnost: **Ulice - Agentura sociální práce, o.s.**
Celé jméno: Mgr. Martin Parula
Funkce: výkonný ředitel
Adresa (zam.): Úslavská 31, 326 00 Plzeň
Mobilní: 728 243 690
E-mail: martin.parula@ulice-plzen.com
Webová stránka: <http://www.ulice-plzen.com>
Projekty: Terénní program Ulice (Úslavská 31, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: PhDr. Jiří Frýbert, vedoucí terénního programu, telefon: 725 705 073, e-mail: jirka@ulice-plzen.com)
Substituční centrum Plzeň (Kaznějovská 51, 323 00 Plzeň; kontaktní osoba: Mgr. Markéta Ackrmannová; telefon: 725 178 656; e-mail: marketa@ulice-plzen.com)

Link na internetovou prezentaci kraje, věnovanou drogám
<http://www.plzensky-kraj.cz/article.asp?sec=2052>

6 Příloha č. 1 - Statistické údaje

Statistické ukazatele nízkoprahových služeb Kontaktního centra CPPT, o.p.s. – meziroční srovnání:	2011	2012
Celkový počet klientů	548	499
Počet klientů – uživatelů nealkoholových drog (počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu službu programu)	407	394
– z toho mužů	279	260
– z toho injekčních uživatelů drog	289	295
– z toho se základní drogou heroin	41	20
– z toho se základní drogou pervitin	232	215
– z toho se základní drogou kokain/crack	1	0
– z toho se základní drogou kanabinoidy	80	73
– z toho se základní drogou těžké látky	10	14
– z toho se základní látkou Subutex nelegálně	16	66
– z toho se základní látkou Subutex legálně	1	1
– z toho se základní látkou metadon legálně	0	2
Průměrný věk klientů – uživatelů nealkoholových drog	28,28	26,32
Počet klientů – uživatelů alkoholu	60	65
Počet klientů – neuživatelů drog, kteří využili alespoň jednu službu programu	81	40
Další relevantní a významné ukazatele: V roce 2012 nastoupilo do pobytové léčby závislosti celkem 20 klientů.		
Rozdíl mezi věkovým průměrem žen a mužů uživatelů nealkoholových látek: ženy (23,5) / muži (25,2).		

Statistické ukazatele terénních nízkoprahových služeb Terénního regionálního programu CPPT, o.p.s. (ukončen k 31. 7. 2012)	2011	2012
Počet klientů – uživatelů nealkoholových drog (počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu službu programu)	36	13
– z toho mužů	25	10
– z toho injekčních uživatelů drog	32	13
– z toho se základní drogou heroin	1	0
– z toho se základní drogou pervitin	31	13
Průměrný věk klientů – uživatelů nealkoholových drog	25	30
Počet klientů – uživatelů alkoholu	2	10
Počet klientů – neuživatelů drog, kteří využili alespoň jednu službu programu	6	1

Statistické ukazatele služeb Programu následné péče CPPT, o.p.s. – meziroční srovnání:	2011	2012
Počet klientů – uživatelů nealkoholových drog (počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu službu programu)	58	68
– z toho prvních kontaktů	38	43
– z toho mužů	29	32
– z toho injekčních uživatelů drog	33	36
– z toho se základní drogou heroin	13	13
– z toho se základní drogou pervitin	40	45
– z toho se základní drogou kokain/crack	1	1
– z toho se základní drogou kanabinoidy	3	2
– z toho gambling	1	5
Průměrný věk klientů – uživatelů nealkoholových drog	25,1	26,4
Počet klientů – uživatelů alkoholu	22	27
Počet klientů – neuživatelů drog, kteří využili alespoň jednu službu programu ²⁾	21	28
Počet kontaktů celkem	2169	2552
– z toho klienti intenzivního doléčování	1525	1808
– z toho klienti individuálního doléčování	390	504
– z toho neuživatelé v pravidelném kontaktu	104	138
– z toho ostatní kontakty	150	102
Program Následné péče přijímá klienty z celé ČR – uváděné statistické ukazatele proto neodráží situaci v Plzeňském kraji, uvádíme je proto, že jsou statisticky významné v rámci sítě služeb v ČR.		

Statistické ukazatele služeb Drogového poradenství ve věznici CPPT, o.p.s. - Klienti ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody	2011	2012
Počet klientů – uživatelů drog (počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu služeb programu)	99	78
– z toho prvních kontaktů	69	23
– z toho mužů	70	68
– z toho injekčních uživatelů drog	62	66
– z toho se základní drogou heroin	14	9
– z toho se základní drogou pervitin	66	58
– z toho se základní drogou kanabinoidy	1	4
– z toho se základní drogou extáze		1
– z toho se základní drogou těkavé látky	1	
– z toho se základní látkou Subutex získávaný jiným způsobem		3
– z toho se základní drogou alkohol	1	
– z toho barbituráty, benzodiazepiny		2
Průměrný věk klienta	32,8	35,1
Počet klientů ve výkonu vazby	51	41
Počet klientů ve výkonu trestu odnětí svobody	42	35
Počet osob pouze v korespondenčním kontaktu	41	21
Počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednu služeb programu		1
– z toho blízkých osob klientů		1

Statistické ukazatele služeb Drogového poradenství ve věznici CPPT, o.p.s. - Klienti před nástupem nebo po výstupu z vězení	2011	2012
Počet klientů – uživatelů drog (počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu služeb programu)	16	3
– z toho prvních kontaktů	11	
– z toho mužů	9	3
– z toho injekčních uživatelů drog	15	2
– z toho se základní drogou heroin	3	
– z toho se základní drogou pervitin	13	3
Průměrný věk klienta	29	33
Počet klientů v ambulantní péči před nástupem do výkonu trestu	9	1
Počet klientů v ambulantní péči po výstupu z vězení (postpenitenciární péče)	6	2
Počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednu služeb programu	2	
– z toho blízkých osob klientů	2	1